

DZIENNIK DOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

WYD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu... „ 4.50
na prowincji... „ 4.50
za granicą... „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

Redakcja i Dyrekcja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.
Adm. istracja: Lwów, Szajnoch 2
Telefon: 19-87.

Odkopywanie linii kolejowej Lwów-Rzeszów.

W ciągu nocy przybyły 2 pociągi z Krakowa i 1 z Warszawy.

Program obrad wtorkowego posiedzenia Sejmu.

WARSZAWA, 16. II. (PAT.). Dnia 19. odbędzie się 51 posiedzenie Sejmu, na porządku dziennym którego znajdują się między innymi następujące sprawy: projekt ustawy o dodatku na mieszkanie, sprawozdanie komisji ochrony pracy o wniosku ChD. w przedmiocie ubezpieczeń na starość, sprawozdanie komisji administracyjnej o poprawkach Senatu do przyjętego przez Sejm projektu ustawy w sprawie uzupełnienia niektórych postanowień rozporz. Prezydenta Rzpltej z marca 1922 o postępowaniu karno-administracyjnym, sprawozdanie ko-

misji prawniczej o poprawkach Senatu do przyjętego przez Sejm projektu ustawy w przedmiocie uzupełnienia ust. z lipca 1924, ochrony drobnych dzierżawców rolnych, sprawozdanie komisji prawniczej o wnioskach PPS., Klubu Narodowego, Wyzwolenia i Str. Chł. zmierzających do zmiany liczących postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dn. 6. lutego 1928, zawierającego prawo o ustroju sądów powszechnych; nagłosz wniosków posłów Ziemięckiego i innych w sprawie zaopatrzenia ludności w węgiel.

Kryzys węglowy.

KRAKÓW, 16. 2. (AW). Mimo polepszenia się sytuacji węglowej składki węgla wciąż jeszcze obiegane są przez tłumy publiczności. Wczoraj sprzedawano w składach miejskich węgiel jaworzniński. Składowi prywatnym przydzielono ostatnio 24 wagonów węgla.

WARSZAWA ZAOPATRZONA.

WARSZAWA, 16. 2. (AW). Kryzys węglowy w stolicy doznał znacznego złagodzenia. Dziś rano przybyło tu 475 wagonów węglowych, co przekracza znacznie dzienne zapotrzebowanie Warszawy. Z otrzymanej ilości 118 wagonów oddano wydziałowi zaopatrywania miasta, 88 komisarjatowi węglowemu, 17 wagonów oddano prywatnym przed-

siębiorcom węglowym, resztę zaś przekazano instytucjom użyteczności publicznej i zakładom przemysłowym. Jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego spodziewać się należy przybycia do Warszawy dalszych 450 wagonów węgla.

WE WIEDNIU.

WIEDEŃ, 16. 2. (AW). Sytuacja o tyle się poprawiła, że zwiększył się nieco ostatnio dowóz węgla, oraz podjęto na nowo prawie normalny ruch na liniach kolejowych. Mimo to wiele fabryk szczególnie w przemyśle metalowym wstrzymało pracę z powodu braku dostatecznej ilości węgla. Skutkiem tego liczba bezrobotnych ogromnie wzrosła.

—o—

Śnieżyce, mrozy i odwilże.

TEMPERATURA WE LWOWIE.

LWÓW, 16. 2. (AW). Stacja meteorologiczna na Politechnice lwowskiej notowała 16. bm. o godz. 7-mej rano —11'2 C., o godz. 13-tej —9 C.

W KRAKOWIE ODWILŻ.

KRAKÓW, 16. 2. (AW). Dziś zaznaczyła się tu odwilż na całej linii. W Krakowie czyni się już przygotowania do walki z ewentualną klęską powodzi. Stworzono komitety powodziowe wojewódzki i powiatowe. Komitety przystąpiły już do przedwstępnych prac.

ZASPY W DYREKCJI WARSZAWSKIEJ.

WARSZAWA, 16. 2. (AW). W komunikacji kolejowej zwłaszcza na terenie dykcji warszawskiej nastąpiła znaczna poprawa. Na lewym brzegu Wisły uch kolejowy nie doznaje już prawie żadnych przeszkód. Jedynie na prawym brzegu rzeki zaspy utrudniają normalną komunikację. Dotychczas jeszcze kilkanaście pociągów stoi w zaspach śniegowych pod Na-

sielskiem i Łęczycą i na linii Siedlce—Sokołów. Na niektórych liniach dwutorowych ruch utrzymywany tylko na jednym torze.

ŚNIEŻYCE NA POLESIU I PODLASIU.

WARSZAWA, 16. 2. (AW). Jak sygnalizują z prowincji zaobserwować tam można stałe choć bardzo powolne powiększanie się ciepłoty w kraju. Dziś nad ranem w Wilnie na Pohulance notowano — 19 st. C., w samym Wilnie — 15 st. C., w Warszawie — 9, w Gdyni — 8, w Poznaniu — 12, w Lublinie — 11, w Kielcach — 8, w Zakopanem — 7.

Ze wszystkich części kraju donoszą o gwałtownych śnieżycach. Najgwałtowniejsze wiatry panują na Polesiu i Podlasiu. W okolicach Pińska panuje wiatr o sile 10 mtr. na sekundę, w Brześciu 15 mtr. na sek., w Kieleckiem 15 mtr. na sekundę. Wiatrom tym towarzyszy sucha zamieć śnieżna.

—o—

OPERATOR

Dr. Zygmunt Chrapek

ord. w chorobach chirurgicznych od 2—4
w Lecznicy chirurg.-ort. dr. J. Aleksiewicza
ul. Friedrichów 2.

Roentgen. — Aparaty lecznicze. — Sala operacyjna
i pokoje dla chorych.

JEZIORO ZURYCHSKIE ZAMARZŁO.

ZURYCH, 16. 2. (Pat.). Jezioro zurychskie całkowicie zamarzło tak, że musiano wstrzymać ruch parowców. W dniu dzisiejszym w całej Szwajcarii mroz spotęgował się.

W ANGLJI I FRANCJI OCIEPLENIE.

LONDYN, 16. 2. (Pat.). W ciągu nocy nastąpiło lekkie podniesienie się temperatury w Londynie i okolicach. W Londynie rozpoczęła się nawet odwilż.

PARYŻ, 16. 2. (Pat.). W Paryżu i okolicach zanotowano lekką wyżkę temperatury. Dziś o godz. 4 rano termometr wskazywał —4 stopnie

—:::—

POWÓDŹ W GRECJI.

ATENY, 16. 2. (Pat.). W następstwie długotrwałych deszczów Struma i Marica wystąpiły z brzo- gów, zalewając pola, wsi i miasteczka oraz przerywając połączenia kolejowe i telegraficzne z Turcją. Szkody wyrządzone przez wylew są olbrzymie.

—o—

BONY NA CHLEB I WĘGIEL DLA BEZROBOTNYCH.

KRAKÓW, 16. 2. (AW). Od dnia 15. bm. Magistrat m. Krakowa wydaje bony na chleb i węgiel dla bezrobotnych. Na akcję rozdawnictwa bezpłatnego chleba w mieście Magistrat wyznaczył 3.000 kg. chleba dziennie z piekarni miejskich.

—o—

WYBUCH GAZU ŚWIETLNEGO.

PRAGA, 16. 2. (AW). Dziś przedpołudniem na pl. Św. Wacława nastąpił wybuch gazu świetlnego spowodowany pęknięciem rury gazowej. Na miejscu eksplozji kamienie brukowe wyleciały w powietrze. 1 osoba zabiła, 2 ciężko ranne.

—:::—

POCIĄG WYRZUCONY W POWIETRZE.

PARYŻ, 16. 2. (Pat.). Korespondent „Excelsiora“ donosi z Meksyku, iż na skutek podmieniania toru przez powstańców na jednej z tamtejszych linii, zginęła cała eskorta wojskowa pociągu. Palacz i maszynista również ponieśli śmierć.

—o—

Kawiarnia,
Rest. i Bar

„LOUVRE”

Od dziś 16 b. m.

zupełna zmiana programu!

Występy najlepszych sił artystycznych jak: **Mil-Milla, Olszewska duet Milanese** i 7 innych atrakcyjnych numerów. W każdą niedzielę i święto „**Five o'clock**”.

Bałagan na całej linii!

Szkoły niepotrzebnie zamknięte. -- Jutro może zabraknąć chleba w mieście! -- Dotkliwy brak mięsa.

Przy 6 stopniach zimna młodzież szkolna we Lwowie nie chodzi do szkoły, a chłodziła podczas mrozów powyżej 30 stopni!

Na przeszło 8000 osób zaopatrzonych w minionych dniach strasznych mrozów przez ofiarne pogotowie ratunkowe więcej niż połowa przypada na dzieci szkolne. W płaszczykach wiatrem podszytych, bez rękawiczek, w podartych bucietach, bez ciepłego okrycia głowy chodziło to wszystko do szkoły, nie mogąc niczem usprawiedliwić swej nieobecności. Wszak dopiero pod koniec długiego okresu syberyjskich mrozów przepomniało ministerstwo oświaty -- rozporządzenie z r. 1922, że przy 20 stopniowych mrozach nauka może się nie odbywać.

Rezultatem okólnika przypominającego to rozporządzenie było zamknięcie wszystkich szkół lwowskich na czas trwania mrozów. Była to już prawie musztarda po obiedzie, bo mrozy trwały jeszcze zaledwie trzy dni, poczem nastąpiła temperatura nie sięgająca 10 stopni zimna a zatem umożliwiająca młodzieży uczęszczanie do szkoły.

Szkoły są jednak dalej zamknięte! Tak powszechnie jak i średnie, jak wyższe.

Przyczyny, nie trudno się domyśleć:

Brak opału.

Dlaczego magistrat nie postarał się o zaopatrzenie szkół w węgiel na całą zimę?

Dlaczego w szkołach średnich, na politechnice, na uniwersytecie zabrakło tego cennego artykułu?

A jeżeli lopał był na wyczerpaniu o czym powinni byli wiedzieć kierownicy szkół czy administracje wyższych uczelni, dlaczego w dwa tygodnie wcześniej nie zastosowano

rozporządzenia ministerjalnego o możliwości zamykania szkół na wypadek ostrych mrozów? Wszak to rozporządzenie także powinno było być znane tak kuratorjum, jak i kierownictwu szkół, nie należało więc czekać aż na przypomnienie ze strony ministerstwa!

Przytoczymy jako curiosum fakt, że np. na politechnice ub. poniedziałku polecono dobrze opalić cały gmach, po to, aby już następnego dnia nakazać oszczędności w opale do tego stopnia, że tylko niektóre sale i pracownie (przy 27 stopniowym mrozie) były ogrzane, inne były wogóle nieopalone!

Ktos tu powinien być odpowiedzialny za te zaniebania, nie można wszystkiego zwać na wyższą siłę, na niespodzianki, — jak mróz, zadymki śnieżne i t. d. Należało zawczasu wszystkie zakłady naukowe od najniższych do najwyższych zaopatrzyć w węgiel i nie narażać młodzieży na przy-

musowe a szkodliwe wakacje.

Należy też stwierdzić, że zarząd miasta nie posiadał dostatecznych zapasów węgla, aby w krytycznym momencie móc go dostarczyć różnym instytucjom i oddać na użytek szerokim warstwom ludności.

O ile zakłady użyteczności publicznej, jak Zakład gazowy, Zakład wodociagowy i Zakłady elektryczne — trzeba to przyznać lojalnie — stały na wysokości zadania i przez cały czas funkcjonowały sprawnie, o tyle

w dziedzinie opalowej gmina nie spisała się dobrze,

narażając tak młodzież szkolną jak i ludność na dotkliwe straty.

Jeżeli w najbliższych godzinach węgiel nie nadejdzie,

w poniedziałek może zabraknąć chleba w mieście,

bo piekarze nie mają czem opalać pieców piekarskich!

Dla uzupełnienia obrazu dodajemy jeszcze, że w mieście daje się dotkliwie odczuwać brak mięsa, bo

transporty bydła i świń ułknęły w drodze

i marzną w nieopалonych wagonach towarowych.

Jeszcze kilka dni bałaganu kolejowego, a Lwów stanie wobec katastrofalnych braków: chleba, mięsa, kartofli i węgla!

—o—

Dlaczego rozwiązano Sejm śląski.

Pisma śląskie, nie idące na pasku sanacji, omawiając sprawę rozwiązania sejmu śląskiego, streszczają swe poglądy na ten fakt następująco:

„Budżet nie został uchwalony. Statut organizacyjny nie ma przepisu, któryby upoważniał wojewodę do czynienia wydatków w ramach poprzedniego budżetu. Nastąpi więc stan ex lex. Bez kontroli sejmu wojewoda będzie mógł czynić wydatki.

Jakież są właściwie przyczyny rozwiązania sejmu śląskiego przed uchwaleniem budżetu? Nie

mylimy się przypuszczając, że jedną z przyczyn, jest bezwarunkowo

biłskie przyjrzenie się gospodarce budżetowej przez komisję budżetową sejmu.

Zbyt niezwykle sposoby gospodarki, jak subwencjonowanie organizacji sanacyjnych, Związku Powstańców Śl., Związku Podoficerów, Towarzystw Polek i t. p. z funduszu dla najbiedniejszych wyszły na jaw w komisji.

Lud śląski pójdzie na wybory pod hasłem obronę autonomii i praworządności”.

W. RAORT.

Pamiętnik zamrożonego.

31. stycznia. Spaliłem dzisiaj krzesło, gramofon, wieszadło na kapelusze i wałek do ciasta. Mam cię wreszcie w swoim pokoju, gdzie tak zacisnąć i dobrze! Rzucam ci się w objęcia i tulę się do ciebie całą mocą stęsknionego człowieka — o, życiodajne ciepło!... A na dworze mróz, mróz i mróz, pomimo zapowiadanych transportów węgla, w który wszystkie przewidujące czynniki miarodajne, obiecują nas zaopatrzyć.

1. lutego. Czytam dla rozgrzewki wszystkie dzieła, mające w tytułach coś wspólnego z ciepłem. Kończę właśnie „Ogień” D' Anunzia, a przedemną jeszcze cała sterta książek. Trzeba oszczędnie czytać, bo kto wie, jak długo ten mróz potrwa. Szczęście jeszcze, że zdołałem zaopatrzyć się w „Płomienie” Brzozowskiego „Ogień” Barbousse'a, „Drzewiej” Orkana, „Naftę” Sewera, „Pożogę” Szczuckiej i „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza. Grzać to nie grzeje, ale zawsze jakaś iluzja człowiekowi zostaje.

5. lutego. Wczoraj przetrzymałem jeszcze jakoś, ale dziś... Czemu to terazniejsze „dziś”, jest zawsze gorsze od nielepszego „wczoraj”?... Wyczytałem w dziennikach, że węgiel mamy podostatkiem, i że jest jeszcze w Polsce, dzięki Bogu, dość niewyrąbanych lasów. Nigdybym nie był przypuszczał, że tak jest, gdybym na własne oczy nie wyczytał o tem w gazetach. Czemu jednak te ko-

palnie i lasy są tak złośliwe?... W pokoju mam tylko żelazne łóżko, bo wszystko, co z drzewa spaliłem. Marzną bezlitośnie, okropnie marzną!...

6. lutego. Dziś zastanowiono ruch niektórych pociągów osobowych, celem umożliwienia kolejom, należytego dowozu opału dla Lwowa. Szaleję z radości! Wylazłem z pod materacu i prześtańczyłem szalonego charlestona. Palce mi trochę opuchły i uszy świerzbą, ale to nic! To nic to nic! Pociągi osobowe zastanowione! Rozumiecie? Gdyby tylko inne dyrekcje kolejowe nie wyłapywały transportów węgla przeznaczonego dla cywilnej ludności, to lada dzień będziemy się mogli rzucać bryłami węgla dla zabawy. Tak przynajmniej zapewniają gazety. Jeden z wybitnych termologów oświadczył w wywiadzie, że ciepło jest rzeczą wskazaną dla wszystkich ludzi. Uściskałbym tego chłopca!

8. lutego. Szczęśliwi ci Eskimosi, a mnie tak beczelnie zimno! Termometr... Po co ci ludzie wymyślili termometry?... Czy koniecznie muszą wiedzieć przy ilu stopniach czerwienieją nosy i palce grabieją? Stacja ratunkowa funkcjonuje sprawnie, pociągi nie. Dziś zastanowiono ruch na kilku szlakach, choć wystarczyłby jeden szlak, ale dobry.

9. lutego. Chwała Bogu! Jest węgiel! Dzienniki doniosły, że wskutek pomyłki, doszły dziś do Lwowa transporty węgla. Na razie dostać można tylko 100 kilogramów i dwa razy po pysku po cenie maksymalnej. Naturalnie, że obiegłem wszystkie składy w mieście. O węgla mowy nie ma, a na resztę nie reflektuję. Jestem jedną wielką porcją lodów. Jedno ucho zwisło mi jak grzebień u starego koguta, a nos mój jest lu-

dzaco podobny do narośli rozdrażnionego indora.

10. lutego. Próbowałem znowu wydostać trochę węgla w składzie. Zal mi tylko biednego policjanta, który pilnuje ogonka z dwustu ludzi i trzystu kobiet, cisnących się około kupki węgla, przy której nie ogrzałyby się nawet niedźwiedź polarny. Drugie ucho także mi już zwisa. Zastanowiono ruch pociągów i zasypano śniegiem wszystkie tory kolejowe razem z komisją ministerjalną. Gazety piszą, że jak się sytuacja nie poprawi, to napewno się pogorszy.

11. lutego. Miarodajne czynniki obiecały wszystko zrobić, aby Lwów został zaopatrzony w węgiel i na razie skierowano do Warszawy 450 wagonów węgla. Na ulicach miasta naszego płoną stosy. Dawniej palono na stosach czarownice, Dziś nikogo nie pała. Notujemy 1500 odmrożeń dziennie i 300 szklanek herbaty. Co piąty odmrożony nos otrzymuje premję w postaci szklanki herbaty na stacji ratunkowej. W jamie brzusznej i klatce piersiowej dmucha mi coś, jakby mjechem kowalskim. Palce u rąk pieką mnie straszliwie. Gazety gębią unisono. Wyrzuciłem termometr przez okno.

12. lutego. Tak mi słabo. Eskimosi piją, zdaje się, tran wielorybi i to podtrzymuje ich normalną ciepłotę. Wypiłem dwie szklanki tranu. Och, te wymioty! Czemu mi głowa się tak kręci?... Miarodajne czynniki telegrafowały do Warszawy o pomoc. O Boże, czy doczekam do czerwca, zanim przyjdzie odpowiedź?... Pociągi wcale już nie przychodzą, ani nie odchodzą. Cieszę się, że przynajmniej robimy wszystko systematycznie i dokładnie. Połowicznej roboty nie znamy. Najlepiej spisuje się dyrekcja lwowska. Dumny jestem z tego, ale jak ja to wytrzymam?...

Apel socjalistów litewskich do społeczeństwa polskiego.

Proszą o pracę dla emigrantów litewsk.

Otrzymujemy następującą odezwę:

Przewrót 17. grudnia 1926 roku obalił na Litwie rządy demokratyczne i wprowadził do steru państwa ludzi, nieodpowiedzialnych przed narodem, którzy niesłychanym terrorem poczęli zwalczać swych przeciwników politycznych, szczególnie zjadliwie tępiąc wszelkie poczynania organizacyjne, kulturalne i zawodowe postępowej części społeczeństwa.

Rząd Smetony — Waldemarasa, opierając się na kłicie oficerskiej, wprowadził stan wojenny, rozgromił związki zawodowe, cenzurą prasy zahamował ruch społeczny, jednocześnie zaś przy pomocy ogromnie rozbudowanego aparatu politycznego rozpoczął tępienie nie tylko ludzi należących do partii lewicowych, ale nawet wszystkich tych obywateli, którzy zamieszkują okolice, gdzie przy wyborach do sejmiku w maju 1926 roku odane były głosy na listy postępowe.

ROZPOCZĘŁA SIĘ MARTYROLOGIA LUDU LITEWSKIEGO

dziesiątki rozstrzelano wyrokami sądów polowych, setki i tysiące uwięziono w Kownie, Szawlach, Kłajpedzie, Poniewieżu i obozie koncentracyjnym w Worniach.

Chroniąc się przed wyrokami sądów polowych i gorszym jeszcze od nich znęcaniem się ze zwierzęcych funkcjonariuszy policji śledczej, część bardziej zagrożonych, przeważnie członków partii socjaldemokratycznej i ludowców poczęła uciekać z kraju do państw sąsiednich, Łotwy, Polski i Niemiec.

Emigracja polityczna z Litwy, która rozpoczęła się w roku 1927, trwa dotychczas i stanowi poważny procent w stosunku do ogółu ludności państwa litewskiego. Dokładnych cyfr dotyczących emigracji niema, w przybliżeniu można do niej zaliczyć około 1000 ludzi. Emigracja znajdowała w państwach ościennych różne przyjęcia. W Niemczech, jakkolwiek społeczeństwo, w szczególności partia socjalno-demokratyczna, odniosła się życzliwie do emigracji, udzielając pomocy, to jednak władze lokalne dozwalały na wyzysk emigrantów przez bogatych chłopów i obszarników w Prusach Wschodnich, a nawet same wydawały emigrantów politycznych w ręce

13. lutego. Popielec, a w ustach mi zimno, jak po mietówkach. W kolanach nogi mi puchną. Mówią coś o 1000 tonach węgla, który przyszedł dla Lwowa. Fantazji! Stosy płoną i domy także. Plotkują o mobilizacji dwóch pługów kolejowych dla zgartywania śniegu. Ludzie widzieli dziś trzy słońca na niebie. W oczach mi co chwila czernieje, a w głowie huczy. Mówiła dozorcowa, która mi przyniosła zaręczawkę swojej córki, że dziś odchodzi petycja w sprawie opalu. Już nawet dzienników czytać nie mogę, bo wszystko tańczy mi przed oczyma. Podpalikem dziś w piecu gazecarskim artykułem wstępnym pod tytułem: „Lwowowi nie grozi brak opalu!” Zimno! Brrr! Boże, zmiłuj się nademną!...

14. lutego. Dziś się spowiadałem. Jaka to ulga, gdy człowiek pogodzi się z Bogiem! W duszy mi tak przestronno i jasno...

15. lutego. Z wysiłkiem ogromnym piszę te słowa, bo widzę, jak przez mgłę. Dozorcowa twierdzi, że rozwożą już węgiel całymi furami, ale niewiadomo dla kogo i że gazety piszą, iż celem uregulowania dowozu opalu zastanowiono także ruch pociągów w innych dysekcjach. Cóż mnie to wszystko obchodzi?...

16. lutego. Głos dochodzi do mnie, jakby z bardzo dalekiej odległości. Dozorcowa twierdzi, że nos mi odpadł i uszy mi wiszą na włosku. Nic nie czuję! Przeciwnie — ciepło mi jest i tak jakoś słodko, jak nigdy... Bardzo śpiący jestem. Spać... spać... spać...

Na tem urywa się mój pamiętnik, gdyż wczoraj umarłem.

władz litewskich (Pranas Paukaskas). Analogiczna sytuacja istnieje na Łotwie.

W POLSCE EMIGRACJA LITEWSKA ZYSKAŁA NAJZYCZLIWSZE PRZYJĘCIE

i poparcie postępowej części społeczeństwa. Dlatego też emigracja litewska w Polsce jest obecnie najliczniejsza.

Akcja doraźna prowadzona pod kierownictwem polskiego Czerwonego Krzyża pozwoliła na utworzenie dwóch schronisk w Wilnie i Grodnie, gdzie około 130 zarejestrowanych i więcej potrzebujących poparcia, otrzymuje całkowite utrzymanie i mieszkanie. Emigranci w ubiegłym lecie zatrudnieni byli przy robotach kanalizacyjnych, regulacyjnych, sezonowych i t. d.

Wobec jednak masowego, stale wzrastającego ruchu emigracji politycznej z Litwy, oraz braku pracy w porze zimowej, pomoc społeczeństwa miejscowego staje się niewystarczającą mimo najszerszych chęci.

Wobec tego Wykonawczy Komitet Litewskiej socjaldemokratycznej organizacji zagranicą zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa polskiego, polskiej partii socjalistycznej oraz związków zawodowych, by udzieliły nam swojej pomocy.

PROSIMY W PIERWSZYM RZĘDZIE O PRACĘ DLA CZŁONKÓW EMIGRACJI.

Ufamy, że naród polski, z którym za czasów carskich dzieliliśmy nęgednokrótne tułaczy chleb emigrantów politycznych, zrozumie nasz apel i zechce nam dać pracę, o którą prosimy w imieniu swoim i pozostających w nędzy na Litwie naszych rodzin.

Wykonawczy Komitet Litewskiej socjaldemokratycznej organizacji zagranicą:

Sekr. J. Januskis, Prez.: J. Paplauskas.

WILNO, 8. lutego 1929 r.

P. S. Prosimy o nadsyłanie zgłoszeń pod adresem: ul. Antokolska 54a, m. 3. Wilno. Zśród 130 emigrantów — około 30 rzemieślników (7 stolarzy, 5 krawców, 4 szewców, 2 introligatorów, 3 ślusarzy, szofer, kierowca traktora, kowal i inni) oraz ludzi inteligentnych profesji (nauczyciele, biuraliści, kreślarz, dziennikarze i inni). Większość stanowią prości robotnicy.

25 - ciolecie organizacji P. P. S. w Katowicach.

Placówka PPS. w Katowicach, jedna z najstarszych na Śląsku obchodzi w niedzielę, dnia 17-go lutego b. r. 25- lecie swego istnienia. Uroczystość tę obchodzi placówka katowicka uroczystie.

Placówkę PPS. w Katowicach założono na publicznym wiecu w sali „Domu Związkowego”

w dniu 10. stycznia 1904 r.

Bratniej organizacji, która powstała w czasie najsroźszego ucisku ruchu socjalistycznego w Niemczech i niezłomnie trwając na stanowisku, osiągnęła dzisiejszy rozwój, zasyłamy z okazji jej jubileuszu najszczerze życzenia.

„Brzemie losu“ byłego kajzera.

Były przewodniczący partii holenderskiej, Henryk Polak, ogłosił w socjalistycznym organie amsterdamskim „Het Volk” artykuł z okazji 70-tej rocznicy urodzin b. cesarza Wilhelma. Przytaczamy go w dosłownym brzmieniu:

„Pan Wilhelm Hohenzollern ukończył przed kilku dniami 70 lat. Z tego powodu uznał ten pan za konieczne wysłać do naszego ministra spraw wewnętrznych list, w którym dziękuje za użyczoną mu w Holandji gościnność, dodając, że tak wielu przyczyniło się do tego, by „ulżyć brzemieniu losu, nałożonego na niego”.

Owo brzemie losu — to przepędzanie wieczoru życia w pięknym zamku, znajdującym się we wspaniałym, lesistym parku w jednej z najpiękniejszych okolic Holandji, to życie w pełni zdrowia, wyposażone

obficie w wszystkie środki materialne, w które zaopatrzył go naród niemiecki.

Oto brzemie losu. I równocześnie myślę o 30 milionach ludzi, którzy ciała swe i istnienia złożyli na ofiarę „świeżej, wesołej wojnie”, myślę o oślepienych i okaleczonych, którzy z nędznej pensyjki muszą wegetować, myślę o milionach wdów i sierot, skazanych na najstraszliwszą nędzę, myślę o bezliku rodziców, pozbawionych dzieci, szczęścia swego życia, o milionach niedożywionych dzieci, o belgijskich uchodźcach, którzy w jesieni 1914 r. zalali nasz kraj, myślę o zalogach storpędowanych okrętów handlowych i statków rybackich, myślę o zburzonych miastach i wsiach, zniszczonych lasach, niwach i sadach, o zniszczonych katedrach, kościołach i ratuszach oraz wielu pomnikach artystycznej i historycznej wartości.

A potem znów myślę o „brzemieniu losu”, nałożonym na niego na Wilhelma, spokojnego, zabezpieczonego, w zbytku żyjącego pana zamku i o bezwstydną bezwzględność z jaką on wobec nieskończonej nędzy, którą w przeważnej części sprowadził na świat, ośmiela się skarżyć na nałożone mu brzemie losu”.

TRZECHSETNE PRZEDSTAWIENIE BALETU.

WARSZAWA, 16. 2. (AW). Dziś odbędzie się w Wielkiej Operze warszawskiej trzechsetne przedstawienie baletu „Pan Twardowski”. Całkowity dochód z przedstawienia oddany ma być autorowi „Pana Twardowskiego” znanemu kompozytorowi Ludomirowi Różyckiemu. W ten sposób balet „Pan Twardowski” osiągnął rekordową cyfrę przedstawień i jest najpopularniejszym utworem muzycznym w Warszawie.

Prądem elektrycznym wymuszano zeznania.

Przed trybunałem wojskowym w Bukareszcie stanął żołnierz, nazwiskiem Atanazy Gancef, oskarżony o popełnienie kradzieży w sanitarnych magazynach wojskowych. Podczas rozprawy Gancef w związku ze swoim oskarżeniem podał następujące sensacyjne szczegóły:

Przełożeni jego dali mu do podpisania 15 protokołów zeznań, w których przypisywano mu niezliczone kradzieże. Ponieważ Gancef nie chciał się zgodzić na podpisanie tych wszystkich tak bardzo obciążających protokołów, nie czuł się bowiem aż tak bardzo winnym, lekarz pułkownik

postanowił wyciągnąć zeń zeznania w niepraktykowany dotąd sposób. Połączył on mianowicie zapomocą drutu miedzianego ciało Gancefa z siecią przewodów elektrycznych. Nieszczęśliwy był tak długo rażony prądem, iż wkońcu nie mogąc wytrzymać dłuższej męczarni, podpisał wszystkie zeznania na podstawie których wdrożono przeciwko niemu dochodzenie karne.

Opowieść o bestjałskim znęcaniu się nad Gancefem lekarza wojskowego, wzruszyła nawet członków sądu wojskowego, którzy wydali wyrok uwalniający Gancefa.

Gorący obrońca zimnych czasów.

„Dziennik Lwowski” oburzył się z powodu naszego artykułu, w którym wykazaliśmy wadliwy system organizacji kolejnictwa polskiego.

Uderz w stół, a odezwą się nożyce. Nie przypuszczaliśmy bowiem ani na chwilę, że uderzając w ten system, trafimy w „Dziennik Lwowski”. Wynikałoby z tego, że gdy zaatakujemy to pismo, odezwie się p. minister Kühn. Zrobimy jednak inaczej: będziemy atakowali tak ministerstwo kolei, jak i jego obrońców lwowskich. Pierwsze za karygodną lekkomyślność i indolencję, w wyniku czego jest katastrofalna sytuacja, w jakiej kraj się znajduje, drugich za świadomą obronę tego stanu.

We Lwowie nie jest tak łatwo pisać, jakby się to komuś zdawało. Zapomnieliśmy, że na straży okresu sanacji stoi tu „Dziennik Lwowski”, który nie przepuści nikomu bez pardonu. A ludziliśmy się, że może raz wreszcie uda się nam uspić czujność tego pisma i przeprowadzić kontrabandę prawdy, opartej na faktach, w tak niewinnej przecież postaci jaką są śnieg i mróz. Ale gdzież tam! Nie udało się. Cerber sanacyjny czuwa...

Ale do rzeczy. P. G. z „Dziennika Lwowskiego” stawia nam zarzut, że chcemy się „pożywić i podreperować na każdej trudności, choćby one pochodziły ze sfer międzyplanetarnych”, że próbujemy „wbrew poczuciu mas szerzyć destrukcję, nieufność i panikę”.

Odpowiadać na tego rodzaju zarzuty nie mamy wcale zamiaru. Podamy w najbliższym numerze fakty z rzeczywistej sytuacji w kolejnictwie polskim, które będą mówiły same za siebie, a które wykażą, czy jest tak, jak chce tego p. G. i czy sytuacja kolejowa jest opanowana, czy też nie. Wczorajszy dzień dał na to chyba dostateczną odpowiedź. Podczas gdy p. G. sytuację już opanował, wczoraj Lwów odcięty był zupełnie od świata. Szerokie masy jak nie miały węgla, tak nie mają go nadal. — We lwowskiej dyrekcji kolejowej ruch kolejowy został zupełnie wstrzymany. Tak samo w dyrekcji stanisławowskiej. To wszystko jednak p. G. nie przeszkadza, to też głosem swoim wyrwał się jak Filip z konopi. To ci jest siła daltonizmu sanacyjnego w ocenianiu rzeczywistości i faktów.

Nie wiadomo tylko, czy to ślepotą z natury, czy dla interesu. Jest jednak coś, co wskazuje, że raczej to drugie. Podczas bowiem, gdy na stronie 1-szej „Dziennika Lwowskiego” p. G. „opanował” już sytuację i zarzuca nam „demagogję” za to, że nazywamy rzeczy po imieniu — na stronie 10-tej

tego samego pisma spotykamy taki oto „dowcip” jakiegoś p. K. Kr.:

Termometr Jasia.

Jaś spał dłużej, bo szkoły zamknięte. Ledwie się ubarł, biegnie do okna i wygląda na ulicę.

— Mamusiu! — woła, klaszcząc w rączyny — Mrozu już niema, niema mrozu, mamusiu!

— Skąd wiesz, termometr przecie w tam

tym pokoju od balkonu...

— Na co mi termometr. Niech mamusia popatrzy na tych robotników przy śniegu. Wszyscy stoją i żaden się nie rusza. Gdyby był mróz, to pracowaliby pilnie, a nie stałoby jak kolki.

„Dowcip” ten nie jest żadnym przykładem. Odzwierciedla stosunek sanacji od klasy pracującej. Takie to jest prawdziwe oblicze „demokratów” pomajowych. Podo więc ludzić i oszukiwać? Czyż nie lepiej być szczerym. Wzbudziłoby to dla nas znacznie większy szacunek, którym dotychczas wcale poszczycić się nie możecie.

—o—

Odkopywanie linii Lwów-Rzeszów.

Pomoc wojska. — O godz. 6-tej wlecz przybył pociąg z Krakowa.

LWÓW, 16. 2. (AW). Dzisiejszy dzień można nazwać najkrytyczniejszym ze wszystkich dotychczasowych dziej. zimy na przestrzeni lwowskiej Dyrekcji Kolejowej. Lwów cały dzień odcięty był od świata. Dopiero pod wieczór zaznaczyła się pewna poprawa. I tak pociąg nr. 26 Lwów—Łódź, który w dn. 15. bm. wieczorem wyjechał ze Lwowa utknął w śniegu dzięki usilnej akcji ratowniczej został wyciągnięty. Drugą przeszkodę, a mianowicie pociąg towarowy, który utknął w śniegu na linii Żórawica—Radymno również usunięto i tor oczyszczono. Pociąg pospieszny nr. 10 (Lwów—Poznań), który w dn. 15. bm. popołudniu wyjechał ze Lwowa utknął w Przemyślu, dopiero w dn. 16. bm. w godzinach wieczornych został wyciągnięty i puszczony w dalszą drogę. W prowadzonej bardzo usilnie akcji ratowniczej bierze udział wojsko. Pracę utrudnia panująca na przestrzeni w dalszym ciągu wiatra, miejscami nawet bardzo silna. Dn. 16. bm. popsuta się linia podhalańska (Stryj—

Nowy Zagórz, na którą wczoraj tak bardzo liczone), gdyż na przestrzeni Biskowice—Sambor i Sambor—Kulczyce utknęły pociągi osobowe i pomimo wysiłków nie udało się ich dotychczas wyciągnąć i puścić w dalszą drogę.

Na przestrzeni stanisławowskiej Dyrekcji kolejowej musiano znowu zamknąć ruch. Stanisławów w tej chwili jest zupełnie odcięty od świata i prócz kilku górskich linii, które trzymają się niezłe niema żadnych połączeń kolejowych.

Jak się dowiadujemy pociąg pospieszny i osobowy, które wyruszyły w dn. 15. bm. wieczorem z Warszawy, jakoteż osobowy pociąg łódzki utknęły pod Leżajskiem.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż o godz. 21'30 przybył pociąg posp. z Berlina a o 24-tej pociąg pospieszny z Krakowa i o 24'40 pociąg pospieszny z Warszawy.

Pociągi ze Lwowa nie docierają do Krakowa.

KRAKÓW, 16. 2. (Pat.). Odjazd pociągów z Krakowa we wszystkich kierunkach, jest zupełnie uregulowany. Komunikacja Krakowa ze Lwowem jest w dalszym ciągu nieustalona z powodu olbrzymiej śnieżycy, jaka szalała na tej przestrzeni w nocy z czwartku na piątek. Wielkie zatory śnie-

żne spowodowały, że pociągi odchodzące z Krakowa do Lwowa docierały tylko do Mielca, zaś ze Lwowa do Krakowa musiały zatrzymywać się w Rzeszowie. Robotnicy ściągnięci z powiatu pracują nad usunięciem zatorów śnieżnych na przestrzeni Tarnobrzeg — Dębica.

Ograniczenie ruchu pocztowego na linii Lwów-Brody i innych.

WARSZAWA, 16. 2. (Pat.). Wobec dłuższej przerwy komunikacji kolejowej z powodu zamieci śnieżnych wstrzymuje się aż do odwołania przyjmowanie prywatnych paczek adresowanych do urzędów pocztowych, położonych przy szlakach ko-

lejowych Lwów — Brody, Lwów — Tarnopol i Tarnopol — Zaleszczyki, za wyjątkiem miasta Lwowa, oraz na liniach położonych na wschód od linii Tarnopol — Zaleszczyki, jak również do urzędów pocztowych z tymi szlakami związanych.

TROCKI NA TULACZCE.

KONSTANTYNOPOL, 16. 2. (AW). Jak słychać Trocki został przewieziony do Brussy. Imię pogłoski mówią, że bawi on obecnie w Bujukdere. Trocki cierpieć ma na jakąś chroniczną chorobę żołądka.

—o—

Zawody narciarskie przy Szczyrbskim stawie.

SZCZERBSKI STAW, 16. 2. (Pat.). W dniu dzisiejszym rozegrany tu został bieg do kombinacji na 18-cie kilometrów i bieg pań o mistrzostwo Czechosłowacji. Zawody odbyły się przy 4 st. mrozie. Rozmokły śnieg padając całą noc lepił się do nart i uczynił drogę bardzo trudną a wyniki biegu zależały w głównej mierze od właściwego smarowania nart.

Do biegu 18. km. startowało 43 zawodników na 61 zgłoszonych. Pierwsze miejsce zdobył Ettrich (H. D. W. Czechosłowacja) w czasie 1'41'05. Dalsze miejsca, aż do 5-go obsadzili Niemcy, 6-te miejsce zajął Bronisław Czech (Polska) osiągając czas 1'42'50. Pozostali Polacy zajęli następujące miejsca: Władysław Czech 8-e, Władysław Gasienica 13-te i Szostak Karol 14-te. W klasie starszych zwyciężył Donth (H. D. W. Czechosłowacja), który osiągnął najlepszy czas dnia 1'39'52. Drugie miejsce obsadził Schille Kazimierz (Polska) 2'03'52. Bieg pań odbył się na dystansie 8 km. przy udziale 14-tu zawodniczek. Na całej trasie toczyła się zacięta walka o pierwsze miejsce między Staszek-Pojankową a Friedländerową. Po walce na finiszu zwyciężyła z różnicą 40 sekund Friedländerowa. Drugie miejsce Bronisława Staszek-Pojankowa (Polska). Druga zawodniczka polska Ziętkiewiczowa wycofała się z biegu.

W dniu jutrzejszym odbędzie się konkurs skoków. Z zawodników polskich stają Bronisław Czech, Franciszek Cukier, Aleksander Rozmus, Władysław Mieliski, Władysław Żytkowicz i Karol Szostak.

Wykrycie sprawcy napadu rabunkowego przy ul. Bernsteina.

Przed tygodniem jakiś osobnik napadł w rzeczywistości przy ul. Bernsteina 14 na kupca Mozesa Horowitza i zabrał mu teczkę, zawierającą 900 dol., 1.640 zł., oraz kilkanaście weksli.

W czasie dochodzeń ustaliła policja, że sprawcą rabunku był 24-letni Edward Machnicki, rodem

z Kamieńca Podolskiego, karany, kilkakrotnie za kradzieże, zam. stale w zakładzie BB. Albertów.

W czasie konfrontacji poszkodowany Horowitz poznał w Machnickim napastnika. Aresztowanego odstawiono wczoraj do sądu.

—o—

Olbrzymi pożar w porcie.

Pożar trwał 15 godz. — Eksplozja alkoholu.

BUENOS AIRES, 16. II. (PAT.) Na terenie doków w Buenos Aires wybuchł w piątek rano olbrzymi pożar, który przebrał katastrofalne rozmiary. Płomienie objęły składy wielkiej ilości alkoholu. Alkohol ten eksplodował przyczem wybuch odczułto niemal w całym mieście. Po 15 godzinach straży ogniowej udało się ogień uga-

sić. Dwie osoby zostały poranione.

PARYŻ, 16. II. (PAT.). Korespondent Havasa donosi z Buenos Aires, że szkody wyrządzone w tamtejszym porcie przez pożar, oceniane są na kilka milionów pesetów. Pożar zniszczył około 700 samochodów. — Straż ogniowa zdolała uchronić przed pożarem prawie 7 milionów litrów alkoholu.

Borysławscy warcholi i rozbijacze w prawdziwym świetle.

Borysław, w lutym.

I.

W ostatnich czasach w Zagłębiu naftowym w Borysławiu różne jednostki, nigdzie niezorganizowane lub wydalone z organizacji za przekroczenia — doszły do przekonania, że trzeba się „zorganizować”. Najodpowiedniejsze miejsce upatrzyły sobie w BBS, gdzie kosztem zbałamucenych jednostek spodziewają się zrobić dobry interes.

Pewna znowu klika założyła kramik religijny twercząc „Kościół Narodowy” w Borysławiu, przy czym liczyła na dopływ dolarów amerykańskich. Dolarzy nie przyszły, użyto więc środków różnych do naciągania ludzi. Ludzie sympatyzowali z „Kościołem Narodowym”, płacili dość duże sumy, które nie były w całości odprowadzane przez zbierających do właściwej instytucji.

Nadużycia wyszły na jaw i sprawa — jak nas informują — została przekazana Prokuraturze. Jest nadzieja, że organizację tę da się oczyścić w niedługim czasie z elementów do tego niepowołanych, o ile jakieś Tow. Przyjaciół Rodziny Rob. instytucja zupełnie niepoważna, nie będzie się zajmowało sprawami, które wyłącznie należą do Związków zawodowych.

Organizacje Ch. D., Federacja Pracy, komuniści i Be-Be, prowadzą żywot suchotniczy, a dla zbałamucenia nieświadomych robotników od czasu do czasu wydają oszczerczą odezwę przeciw PPS i Związkowi zawodowo-klasowemu, wykonując program rządowy w kierunku solidaryzacji pracy z kapitałem.

Grupka luzem chodzących warcholów zebrała się w mieszkaniu Antoniego Koniora w Tustanowicach i pod jego przewodnictwem odbyło się posiedzenie Komitetu organizacyjnego Bloku „bezpартyjnego-socjalistycznego”, rzekomo dawnej Frakcji Rewolucyjnej. W posiedzeniu tem brali udział: Izrael Fichman (palacz) z firmy „Limanowa”, Manastyrski Józef (gazownik) znany ze swego rozumu, zajęty we firmie „Premier”, Bocheński (wierciacz) firmy „Limanowa” i Bosowski Jan (pom. szyb.) w firmie „Limanowa”. Na posiedzeniu tem, postanowiono stworzyć organizację „dużo potrzebujących” pod firmą PPS d. Fr. Rew. (BBS — czwarta brygada). Następnie postanowiono wy-

brać salę u Szprechera w Wolance, gdzie ma się rozpocząć działalność organizacyjna, mająca na celu zwabianie ludzi nieświadomych. Klika ta postanowiła współpracować z rządem, BB, z Ch. D. i Federacją w kierunku solidaryzacji pracy z kapitałem i utrwalania ustroju burżuazyjno-kapitalistycznego.

Dla oświecenia powyższej sprawy, przedstawimy, co to za ludzie, którzy tworzą BBS, by ostrzec wszystkich robotników przed karierowiczami, robiącymi interes na klasie robotniczej.

Konior Antoni od kilku lat był członkiem i sekretarzem Ch. D. i Zjednoczenia Zawodowego w Sosnowcu, a gdy za dużo naciągnął w różnych sprawach ludzi, stosunek służbowy między nim, a Związkiem i Partją Ch. D. został rozwiązany.

Będąc bez pracy i środków do życia, zwrócił się z prośbą o posadę do naszych towarzyszy w Sosnowcu, którzy nie znali go dobrze i widząc, w jakiej nędzy się znajduje, przyjęli go na urzędnika Centr. Zw. Górników — Sekretarjat Okręgowy w Dąbrowie Górniczej. Tam niebawem zaczął lekceważyć swe obowiązki, wskutek czego został przeniesiony do Sekretariatu Okr. w Borysławiu, gdzie też z niego nie było pociechy.

Podczas godzin urzędowych chodził po knajpach, plotkował i prowadził agitację na rzecz jakiegoś „socjalizmu narodowego”, a gdy nie było sekretarza okręgowego, zamykał poprostu biuro i całymi dniami przesiadywał w restauracjach, lub też załatwiał swoje sprawy prywatne.

Z członkami Związku obchodził się w sposób brutalny, wyrzucał strony z biura, a gdy przychodzili robotnicy, wdowy i bezrobotni, prosząc o obronę prawną, odpowiadał: „brońcie się sami, bo my nic wam pomóc nie możemy”.

Konior pracował w Borysławiu w Sekretariacie okręgowym od lipca 1927 r. do 1. stycznia 1929 r. Przez cały czas zwracano mu uwagę, by starał się poznać pracę w przemyśle naftowym, gdyż bez znajomości przemysłu, nie można w należyty sposób załatwiać powierzonych spraw w tej dziedzinie. Ale daremne były wszelkie uwagi i napomnienia.

Jak ostatnio dowiedziano, przez cały czas występował przeciwko współpracy Zw. Zawod. z Partją PPS, Tow. Uniwersytetu Robotn. i Organizacją Kobiet.

Od objęcia posady nie tylko intrygował, ale i naciągał na pożyczki towarzyszy-robotników i innych (nabrał ludzi na kilka tysięcy złotych!) aż w końcu wierzyciele dobrali się do jego urzędu i domu, które jednak długów tych nie pokryje i kto wie, czy robotnicy będą mogli pieniądze swe odebrać, chyba, że znowu w nowej organizacji, do której poszedł, ponaciąga innych, a tamtym odda lub też wybawi go BBS i udzieli mu „subwencji”.

Przez cały czas swego urzędowania grał w różnego rodzaju loterie i namawiał członków do tego, a przytem ciągle szukał spółników do budowy własnego domu, chociaż na to nie miał pieniędzy. Takie było jego zajęcie jako urzędnika.

Ostatnio w listopadzie i grudniu 1928 r. za prowadzenie agitacji na rzecz BBS, a przeciw CKW. PPS, oraz za zaniedbywanie swych obowiązków, a mianowicie: niewykonanie polecenia dotyczącego rozpisania konferencji organizacyjnej i zażalenie rozporządzenia o Sądach Pracy, co miało na celu uniemożliwienie zgłoszeń ławników w przepisany terminie, w ten sposób organizacje zawodowe nie posiadały reprezentacji w Sądach Pracy, sekretarz okręgowy oddał go do dyspozycji Centrali, która przeniosła go do biura centralnego, Konior nie zgodził się na to i zgłosił swoje przystąpienie do BBS, a do Centrali Związku Górników zwrócił się z prośbą o wypłacenie mu 3-miesięcznej odprawy, co Centrala załatwiła odrocznie i z dniem 1. I. 1929 r. stosunek służbowy został z p. Koniosem rozwiązany.

H.

Olbrzymi pożar składów nafty.

BUENOS AIRES. 16. lutego. (A. W.) Drugą już dobę płoną tu wielkie składy nafty, należące do rządu. Pożar rozszerza się coraz bardziej, przerzucając się na pobliskie magazyny. W jednym z nich spłonęło przeszło 1.000 samochodów, wartości półtora mil. dol. Wszystkie wysiłki w kierunku stłumienia żywiołowego pożaru okazały się bezskutecznymi.

2 lata więzienia - za kradzież 20 zł!

KATOWICE. 16. lutego. (A. W.) W sądzie grodzkim w Rybniku zanotowano niezwykle surowy wyrok. Górnik, Jan Rubik za kradzież 20 zł. skazany został na 2 lata ciężkiego więzienia. Prokurator zażądał dlań tylko 3 miesięcy.

Wywołało to wielkie poruszenie w sterach prawnych.

Przedśmiertne listy Sacca i Vanzettiego.

(Dokończenie).

II.

4. sierpnia 1927.

Więzienie Ca-lestown.

Czcigodna Pani Evans!

Wczoraj o godzinie 9 wieczorem Nick i ja zostaliśmy przewiezieni z naszych cel na Chery Hill do „domu śmierci”. Gdy szedłem drogą schwyłem wzrokiem rozgwieżdżone niebo — a już bardzo dawno nieba nie widziałem — i pomyślałem sobie, że to jest ostatnie moje spojrzenie ku gwiazdom.

Prosi mnie Pani o rozmowę z gubernatorem. Jak Pani wiadomo, rozmawiałem z nim za każdym razem około 90 minut. Wrażenie, jakie na mnie zrobił, było jednakowe przy pierwszej i przy drugiej rozmowie. Zdaje się, że patrzy na sprawę z punktu, naszym zapatrywaniom przeciwnego. W istocie musiałby zadać sobie ogromnie dużo trudu, by w sobie słumieć i przezwyciężyć to wszystko, co z tysiąca przyczyn, uczuć i faktów budzi w nim naturalne ustosunkowanie się wobec nas, naszej idei, naszego otoczenia. We wszystkim i w każdym drobiazgu jesteśmy jego antytezą, podczas gdy wrogowie nasi we wszystkim jego sługami. Świadomie, podświadomie i nieświadomie nie jest w stanie ująć potężnym wpływem i uprzedzeniem wobec nas. Mimo to zrobił wrażenie człowieka

szczerego, czynił wysiłek dojścia do prawdy i nie był — przynajmniej przed rozpoczęciem śledztwa — uprzedzonym wobec nas, przynajmniej uprzedzonym z premedytacją.

Jeśli nas posyła na śmierć, jest ostatecznie obojętnym, jakim stopniem uczciwości gubernator jest przekonany o naszej winie. Jego przekonanie nie czyni nas winnymi — byliśmy i pozostaniemy niewinnymi, egzekucja na nas wykonana byłaby mordem, nasza przelana krew wołałaby o pomstę. Z tych przyczyn, z powodu moich obowiązków wobec mego ojca, brata, sióstr, przyjaciół i towarzyszy, wobec wszystkich wokół tych murów a wreszcie wobec samego siebie — wylałem przed gubernatorem swe serce. I mówiłem do niego tak jasno, tak wnikliwie, jak tylko byłem w stanie. Uczyniłem wszystko, co mogłem.

Nawet wobec psa, wobec jadowitego węża nawet wobec skorpiona, ludzie o zdrowej duszy lub ludzie dobry nie postąpiliby tak, jak postępowano z nami i jak prawdopodobnie postępować się będzie w wypadkach, podobnych do naszego.

Droga Pani Evans! Była Pani dla nas niezwykle dobrą. Błogosławie Panią za wszystko, co Pani uczyniła dla naszych i dla nas.

III.

27. sierpnia 1927.

Z domu śmierci więzienia państwowego w Massachusetts.

Drodzy przyjaciele z Komitetu „Obrony Sacca i Vanzettiego”!

Jutro po północy zostaniemy straceni, o ile

egzekucja nie zostanie wstrzymana przez Najwyższy trybunał Stanów Zjednoczonych, albo gubernatora Alvana T. Fullera.

Nie mamy żadnej nadziei. Dziś rano był tu nasz dzielny obrońca i przyjaciel Michael Angelo Musmanno w drodze powrotnej z Waszyngtonu i powiedział, że o ile mu czasu starczy — wstąpi po południu do nas. Także oni przyrzekli, powrócić popołudniu. Teraz mamy już godzinę pół do szóstej wieczorem, a jednak nikt z nich nie wrócił. To nam mówi, że niema dla nas pomyślnych wiadomości. Bo gdyby tak było, byłby niewątpliwie ktoś przybiegł do nas, by nam wieść taką przynieść. Mówi nam to prawie, że wszystkie wasze wysiłki pozostały bezowocne. Jednym słowem: jesteśmy zgubieni. Dlatego zdecydowaliśmy się napisać ten list, aby Wam wyrazić podziw i wdzięczność za wszystko, co przez tych siedem lat, cztery miesiące i jedenaście dni walczyliśmy w naszej obronie działałście.

Przyjaciele i towarzysze, gdy dziś tragedia tego przewodu sądowego ma się ku końcowi, wszyscy są jakby jednym sercem. Tylko dwaj z nas zginą. Nasz ideał będzie żył w milionach. Zachowajcie nasze cierpienia, nasze troski, nasze błędy, nasze porażki, nasze namiętności jako skarby na przyszłą walkę i wielkie wyzwolenie.

Obejmujemy was wszystkich w uścisku i przesyłamy ostatnie pozdrowienie serc, napełnionych miłością i wzruszeniem. Teraz i zawsze: długiego życia Wam wszystkim, długiego życia ku wspomnieniu wolności.

W życiu i śmierci Wasi:

SACCO, VANZETTI.

—o—

Wziąć pod nadzór kartel cukrowy!

Produkcja cukru w Polsce przewyższa zapotrzebowanie krajowe. Na rynku międzynarodowym koniunktura eksportowa dla cukru europejskiego układa się niekorzystnie — trzeba go sprzedawać po cenach zbyt niskich. Ponieważ produkcja tegorocznej kampanji w Polsce wzrosła, producenci, pragnąc zrównoważyć swoje straty na skutek potrzeby zwiększonego eksportu,

żądają pokrycia tych strat przez państwo i konsumentów.

Czy słuszne jest, aby kosztem ogółu spożywców należało podtrzymywać eksport po cenach wybitnie deficytowych? — Istotnie spożycie cukru w Polsce, jest niewielkie, co świadczy o niedostatecznym odżywianiu się szerokich mas naszej ludności. Podczas, gdy w Stanach Zjednoczonych spożycie cukru wynosi rocznie na głowę 55 kg., w Anglii 48 kg., w Austrii 30 kg. u nas zaś ledwie 12 kg. Należy zatem zwiększyć spożycie w kraju, a wówczas będziemy mogli wycofywać się z eksportu. Ale dopóki kartel cukrowy trwać będzie nadal w chęci podwyższania cen, dopóty spożycie nie będzie poważnie wzrastało.

Niewątpliwie, wzmożenie spożycia cukru siłą rzeczy zmniejszy zapotrzebowanie na przyprawy kolonialne zagraniczne (konserwy), obniży import tych artykułów i tym samym poprawi bilans handlowy.

Przemysł cukrowy w Polsce, wymaga reform organizacyjnych, któreby go postawiły na właściwym poziomie. Dobitnie uzasadniły to badania ostatnio Komisji Ankietowej. — A jedną z pierwszych reform musi być

zmiana stosunku kartelu cukrowego do konsumenta,

który musi być traktowany inaczej, niż do-

tań. Nie można dawać ludu cukru złotego, lub mokrego, gdy chce suchego i białego. Nie można sięgać ustawicznie do jego kieszeni i wyciągać coraz nowe podwyżki.

Rząd, w którego rękach spoczywa decyzja, stanowczo powinien odrzucić starania kartelu o podwyżkę cen wewnętrznych cukru a ponadto wystąpić z inicjatywą, by usunąć to niernormalności w produkcji i obrocie cukrem, o którym wspomina Komisja Ankietowa. Pierwszym krokiem w tym kierunku powinno być stworzenie Rady do nadzorowania działalności kartelu cukrowego, w skład której weszliby, obok producentów i plantatorów, zorganizowani spożywczy.

Organizowanie ofensywy kapitału

w Stanach Zjednoczonych.

Jak doniosło pismo „Post Dispatch”, wycho-
dzące w St. Louis (St. Zjednoczone), w Chicago opracowuje się obecnie plan, przy pomocy którego reakcja zamierza opanować całe życie intelektualne w Ameryce i nagiąć je do wymagań oligarchji kapitalistycznej, która oczywiście ma na ten cel złożyć pieniądze.

Chodzi mianowicie o zorganizowanie olbrzymiej machiny propagandystycznej, któraby wywierała odpowiedni wpływ na prasę w całym kraju oraz na szkolnictwo, urabiając opinię przychylną dla kapitalistów, zwalczając rosnące coraz wyraźniej tendencje do uspołecznienia środków produkcji.

Projektodawcy proponują

zebranie olbrzymiego funduszu

na który każda korporacja, wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i konsorcja bankowe płaciłyby pewien podatek od każdego 100 dolarów czystego

Rozwój Leningradu.

MOSKWA (Ceps). — Ubiegłe pięciolecie było dla Leningradu okresem bardzo pomyślnego rozwoju. W roku 1924 miasto to, liczyło zaledwie 1,100.000 mieszkańców, w latach następnych ludności stale jednak przybywało, a w chwili obecnej ilość mieszkańców Leningradu wyraża się już cyfrą 1.520 000 osób.

Budżet miasta, który przed 5 laty wynosił zaledwie 70.000.000 rubli, w roku bieżącym ustalony został kwotą 154.000.000 rubli.

Rozwój ruchu budowlanego nie odbywał się wprawdzie w zbyt szybkim tempie, niemniej jednak w roku ubiegłym wybudowano w Leningradzie 100 nowych domów, podczas gdy w r. 1924 nie wybudowano ani jednego nowego gmachu.

Jest to tem charakterystyczniejsze, że Leningrad ze stolicy państwa został zdegradowany na miasto prowincjonalne.

dochodu. Przy pomocy tego funduszu staranoby się kneblować usta prasie postępowej, organizacjom i jednostkom, które propagują przejęcie na własność publiczną wielkiego przemysłu i przedsiębiorstw użyteczności publicznej. W wypadkach, gdy się nie da zakneblować ust danemu pismu, organizacja czy jednostce, używałoby się wypróbowanego środka, przyklejając do nich markę „bolszewicką”.

Do pracy w tym kierunku

zostałyby zaprzężone najwpływowwsze pisma,

otrzymując za to znaczne subsydia z funduszu propagandystycznego; na żołdzie tego nowego polipa amerykańskiej reakcji staliby pedagogowie, których się da przekupić, dziennikarze i literaci, katedry uniwersyteckie i ambony kościelne. Walkę z ruchem społecznym, dążącym do uzdrowienia haniebnych stosunków obecnych w Ameryce, prowadzonoby przy pomocy prasy i pulpitu żywym i drukowanym słowem, wyzyskując do swoich celów i ów potężny środek porozumiewawczy jakim jest radjo.

W taki oto sposób potężny wróg, mobilizuje wszystkie ciemne siły do walki z postępowym społecznym

Z sali koncertowej.

Pianista Leopold Münzer.

Beethovena fortepianowy koncert c-moll, znacznie różniący się od Mozartowskich, nie jest w głosie solowym tylko dominującym głosem symfonii, lecz tworzy już integralną całość całego poematu muzycznego. Utwór ten jest pierwszym, wielkim koncertem, od którego dwa następne nie w stylu, lecz tylko jeszcze w szczegółach się odróżniają. Główny temat pierwszej części w swej okazałości jakby z kamienia kuty, mimo tonacji molowej, występuje potężnie u Beethovena, podobnie jak w piątej i dziewiątej symfonii.

W przeciwieństwie do tego tragicznego tematu, drugi temat, w normalnej tonacji równoległej Es-dur, przynosi szeroką kantylenę, przypominającą trochę Mozarta. W części ostatniej (Rondo) Beethoven przynosi lekkie motywy z pierwszego okresu, lecz jak mistrz ten tematy te umie opracować. Drugi temat w as-dur, choć przypomina Belliniego, w rękach Beethovena przeobraża inną fizjognomję.

Wspaniały ten utwór, oraz koncerty fortepianowe Bacha, D-moll i Mozarta D-dur pianista p. Münzer odegrał wprost doskonale. Nie tylko pod względem technicznym, lecz także muzycznym p. Münzer stał na wymaganej wysokości. Zdrowe pojmowanie muzyki, wydobywanie forta bez brutalności i czarujące piano tworzą efektowny kontrast. Largo Beethovenowskie, które się roi od małych, czarnych nutek, w interpretacji p. Münzera zyskało na wyrazistości melodji. Koronkowa technika w Mozarta koncercie, znalazła w p. Münzerze stylowego odtwórcę.

Pod kierownictwem dr. Adama Sołtysa, orkiestra teatralna grała sumiennie, dostosowując się wszędzie do gry solisty.

Grd.

Z tajemnic rozwoju gospodarcz. Stanów Zjednoczonych.

Amerykański Urząd handlowy wydał ostatnio sprawozdanie gospodarcze Stanów Zjednoczonych, które przedstawia zawrotne tempo rozwoju tego kapitalistycznego kraju. W ostatnich pięćdziesięciu latach ilość ludności podwoiła się; liczba najemnych pracowników potroiła się, zaś kapitał, t. zw. majątek narodowy siedmiokrotnie się powiększył. Mimo, że robotnicy mają powien udział w tym rozwoju, co wyraża się w wyższej płacy i krótszym dniu roboczym, to jednak wyzysk robotnika rośnie. Wzrasta bowiem część nieopłacanej pracy dziennej robotnika, która w formie nagromadzonego bogactwa „narodowego” staje przeciw robotnikowi.

Ze sprawozdania trudno się zorientować w czyich rękach skupiają się olbrzymie kapitały, natomiast wylicza sprawozdanie, jak rozpowszechniony jest wśród mas komfort życiowy. W ostatnich dziesięciu latach — mówi sprawozdanie — zakupiono w Ameryce

trzydzieście milionów aparatów radiowych, pięć i pół miliona elektrycznych aparatów do prania, ponad osiem milionów elektrycznych odkurzaczy

nie mówiąc już o milionach samochodów, rowerów itd. W olbrzymich rozmiarach wzrosły wkłady oszczędnościowe, które osiągnęły z końcem r. 1927 trzysta dwadzieścia miliardów dolarów.

Sprawozdanie uplastycznia również jasno wielką zmianę, jaka od 1880 r. zaszła w pozycji Stanów Zjedn. w stosunku do gospodarki światowej. Podczas gdy w r. 1880 wywóz amerykański zaopatrywał Europę przeważnie w 38 proc. środkami spożywczymi i surowcami, to w r. 1927 tylko 18 proc. wywozu stanowią środki żywności i surowca, zaś wywóz gotowych fabrykatów wzrósł od 15 proc. na 40 proc.

Ludność przemysłowa Ameryki sama konsumuje środki spożywcze, a surowce przerabia na fabrykaty gotowe i w tej formie je wywozi. W ten właśnie wyraża się rozwój Stanów Zjednoczonych, z kraju agrarnego w państwo przemysłowe.

Pochód ten, który dokonał się także w Europie, stworzył w Europie podstawę społeczno-gospodarczą dla świadomego ruchu robotniczego.

W Stanach Zjedn. Ameryki północnej najrozmaitsze przyczyny przeszkadzały powstaniu takiego zorganizowanego ruchu robotniczego.

Sprawozdanie największego przedsiębiorstwa automobilowego „General Motors Company”, które ukazały się równocześnie z wyżej wspomnianym przeglądem Urzędu handlowego, wskazuje, jakimi metodami kapitaliści amerykańscy usiłują przeszkodzić obudzeniu się ruchu proletariatu. Oto przedsiębiorstwo to złączone z trustem stalowym i Bankiem Morgana, „rozdzieliło” pomiędzy około dwanaście tysięcy funkcjonariuszy przedsiębiorstwa czternaście milionów dolarów. W ten sposób funkcjonariusze stają się akcjonariuszami przedsiębiorstwa i w tym celu coroku wydają akcje premiiowe, które robotnicy mogą nabywać, płacąc ze swej płacy, z której im się kwoty te ściągają. W tych warunkach trudną jest walka tak ze strony organizacji zawodowych jak i partji z tą potęgą kapitalistyczną. Metody te wzmacniają potęgę kapitału przedsiębiorstwa, które wcale sporą część płacy dostaje z powrotem do swego rozporządzenia zabijając wprost wolę a i możliwość walki z nią ze strony proletariatu. A posługuje się tą metodą nie tylko kapitał Motor Company, ale i cały prawie kapitalizm amerykański.

419 pożarów we Lwowie.

Ofiarna praca Straży pożarnej.

Wedle statystyki pożarów prowadzonej przez Naczelnictwo straży pożarnej we Lwowie wzywano straż pożarną w roku ubiegłym do 419 wypadków a to: 6 ogni zbiorowych, 30 dachowych, 91 pokojowych, 26 sufitowych, 24 piwnicznych, 130 kominowych, 1 lasu i 37 in. Falszywych alarmów było 55. W 17-tu wypadkach ratowano życie ludzi i zwierząt. Poza granicami gminy czynną była straż poż. w 28 wypadkach a to: w Holosku Wielkim 1 raz, w Holosku Małym 1, w Kleparowie 6, w Krakowcu 1, w Kulparkowie 1, w Lewandówce 1, w Lesienicach 1, w Ręcznie Polskiej 1, Wulce 1, a w Zamarstynowie 10. Przyczyną pożarów było w 4 wypadkach podpalenie, w 89 nieostrożność, w 78 wadliwa budowa, w 130 nieczyszczenie kominów, 26 eksplozje, 3-eh krótkie spieć, w 7 samozapalenie. Nieznanych przyczyn było 47. W 299 wypadkach wybuchł ogień w budynkach mieszkalnych, w 8-miu wypadkach gospodarczych, w 16-tu fabrycznych, a 16-tu w składach względnie sklepach. Co do własności budynków, to w 5-ciu wypadkach wybuchł pożar w obiektach wojskowych, w 13-tu wypadkach rządowych, w 4-eh kolejowych, w 9-ciu gminnych, i 388 prywatnych.

W akcji ratunkowej użyto 2.849 strażników, w tem 2.824 zawodowych, a 25 ochotniczych, użyto 155 par koni, 405 sa-

mochołów pożarowych, 102 linji wężowych o długości 7.625 m. węży.

Ponadto straż pożarna asystowała przy 1857 wypaleniach kominów, służbę zaś w teatrach, kinoteatrach i na widowiskach pełniło 9.430 ludzi, w tem 2.299 podoficerów i 7.131 strażaków. Urzędnicy straży pożarnej uczestniczyli w roku bież. przy 187 komisjonalnych oględzinach nowopowstałych przedsiębiorstw.

5.000 zł. na doraźną pomoc dla ubogich.

Zarząd miasta wyasygnował 5.000 zł. na dalszą doraźną pomoc dla ubogich. Od poniedziałku 18. b. m. ubodzy otrzymywać będą w komisarjatch dzielnicowych bony na bezpłatny pobór chleba, który wydawać będą sklepy miej. zakładu a-

Sfingowany napad.

KRAKÓW, 16. 2. (AW). W ciągu dochodzeń policyjnych w sprawie rzekomego napadu na inkasenta gazowni miejskiej Gustawa Makowicza (o czym donieśliśmy przed dwoma dniami) i zrabowania mu przez nieznaną sprawców znaczniejszej kwoty (5.000 zł.) okazało się, że napad był sfingowany. W związku z tem policja aresztowała Makowicza pod zarzutem sfingowania napadu rabunkowego i sprzeniewierzenia na szkodę gazowni miejskiej 5.000 zł. Według opinii władz policyjnych prowadzących śledztwo Makowicz miał kilku współników.

Kupiec z synami i piekarz aresztowani za oszustwa wekslowe.

Jakób Witlin, właściciel realności i sklepu przy ul. Słonecznej 8, z synem, 24-letnim Mojżeszem zakupił wielkie ilości trykotarzy w fabrykach warszawskich na kwotę 120.000 zł., wręczając weksle z podpisami swych ubogich krewnych: Idy Gertner z Przemyśla, Altschüllera, Izaka

Lebronka i Feiwa Wytlina z Kamionki Strumiłowej. Witlinowie przed niedawnym czasem ogłosili niewypłacalność, ofiarując wierzycielom 25 procent wartości pobranych towarów.

Wskutek wniesionej skargi przez poszkodowanych policja opieczetowała sklep Witlinów, oraz pokój, w którym ukryli dużą ilość zakupionego towaru.

W czasie rewizji zainteresowano się drugim synem Wittlina, Dawidem, który przed dwoma miesiącami przyjechał z Rosji, gdzie bawił przez 2 lata. W czasie dochodzeń stwierdzono, że sprzeniewierzył on poważną kwotę na szkodę hurtowni tytoniowej w Samborze, gdzie był urzędnikiem, poczem zbiegł do bolszewji. Wobec tego aresztowano Witlina wraz z dwoma synami i odstawiono ich do sądu.

Los ich podzielił właściciel piekarni przy ul. Złotej 1. 3, Hersz Horowitz, który również na kredyt wekslowy zakupił większą ilość mąki na kwotę 100.000 zł. Po zmagazynowaniu mąki w nieznanem miejscu Horowicz zaproponował swym wierzycielom 35 procent zapłaty. Wczoraj odstawiono spryciarza do Brygidek.

Przy grypie, bronchicie, zapaleniu migdałków, katarze wierzchołków płucnych, zakatarzeniu nosa i gardzieli, chorobach usznych i ocznych, pamiętać należy, aby żołądek i kisielnik przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa były dokładnie przeczyszczone. Znakomici fachowcy pielęgnujący zdrowie nasze, zaświadcza, że przy gorączkowych i zaraźliwych chorobach woda Franciszka Józefa odaje cierpiącej ludzkości ogromne usługi. Żądać w aptekach i drogerjach.

Robotnik przejechany przez pociąg wiozący Komisję ministerjalną.

We czwartek, 14. b. m. o godzinie 8 wieczór ruch kolejowy pomiędzy Gródkiem Jagiellońskim a Lwowem został zatamowany z powodu zasp śnieżnych. Na przestrzeni pomiędzy Gródkiem a Kamieniobrodem utknął w zaspach śnieżnych pociąg osobowy nr. 26, pociąg z Komisją Ministerstwa Koleji, oraz 6 maszyn, które przyjechały na ratunek. Dopiero po całonocnej pracy przy pomocy wojska zdołano oczyścić tor ze śniegu.

Wczoraj o godzinie 6-tej wieczór przybył na dworzec główny pociąg z Krakowa, stąd odszedł pociąg pospieszny do Przemyśla.

Onegdaj po północy koło Cuniowa dostał się pod koła pociągu z komisją ministerjalną robotnik nie ustalonego na razie nazwiska, który zginął na miejscu. — Nieszczęsny zajęty był oczyszczaniem toru.

Adwokaci oskarżeni o sfalszowanie podpisów na wekslach

Dr. Leon Gross, kandydat adwokatury, oraz adwokat Władysław Grzeszczyński odpowiadali wczoraj przed trybunałem O. S. K. Pierwszy z nich był oskarżony o sfalszowanie podpisów na wekslach, drugi zaś o współwinę w tem oszustwie.

Dnia 4. czerwca 1925 Polski Bank Handlowy wypłacił dr. Grossowi 2820 zł. na trzy weksle z podpisem dr. K. Jurasza i dr. Fr. Koniecznego. Pożyczka ta doszła do skutku za interwencją dr. Grzeszczyńskiego, który otrzymał od dr. Grossa 180 zł. jako honorarium za tę usługę.

Weksle te nie zostały wykupione, przyczem okazało się, że ona podpisy na wekslach zostały sfalszowane.

Na rozprawie dr. Gross twierdził, że założył Bank Zbożowy wraz z dr. Juraszem i Koniecznym. Ponieważ oni nie złożyli swych udziałów przeto podpisał ich na wekslach, gdyż był przekonany, że miał ku temu prawo. Dr. Grzeszczyński, jak wiadomo miał już parę dochodzeń sądowych za inne niejasne sprawy. Tym

razem twierdził, że nie wiedział, iż podpisy były nieprawdziwe.

Dr. Jurasz i dr. Konieczny nie złożyli zdytnio obciążających zeznań przeciw dr. Grossowi.

Po przeprowadzonej rozprawie onaj oskarżeni zostali uwolnieni od winy i kary.

Pieniądze pożyczone przez Pol. Bank Handl. przypadły jednak bezpowrotnie.

Rozprawie przewodniczył r. Hoszowski, oskarżał prok. Nowacki, bronili dr. Axer i dr. Zarzycki.

Pożar szpitala dla umysłowo chorych

TOKIO, 16. 2. (Pat.). Pożar powstał tu w godzinach rannych zniszczył całkowicie szpital dla umysłowo chorych. Znalaziono zwęglone trupy 11 chorych. Siedmiu chorych zginęło bez wieści. — Silny wiatr sprzyjał rozszerzaniu się pożaru, który ogarnął również sąsiadującą ze szpitalem artyleryjską szkołę wojenną, gdzie zniszczył bibliotekę szkolną.

częściowo spłacać dług.

Wczoraj w tej sprawie zeznawał Walkowicz, podając, że pobrano od niego poza lichwiarskim procentem 200 zł kosztów sądowych. Dopiero przy likwidacji banku oddano świadkowi nadwyżkę nielegalnie pobranych sum.

W poniedziałek dalszy ciąg rozprawy.

Koło dramat. Org. Młodzieży T. U. R.

urządza

W niedzielę, 17. lutego w sali „Rady Związków Zawodowych” ul. Ossolińskich 10.

WIECZÓR INAUGURACYJNY

z następującym programem:

1. Słowo wstępne — tow. Ermich.
2. Przed zasłoną — tow. M. Krisowicz.
3. Kółko mandolinistów.
4. Humór i satyra — tow. M. Doliński.
5. „Kandydat na posła” — migawka.
6. Recytacje — tow. M. Krisowicz.
7. „Kawalerskie mieszkanie” — farsa w 1 akcie.

—: Pauza —:

8. Kółko mandolinistów.
9. „Dentysta” — żart sceniczny w 1 akcie.
10. „Ja chcę być murzynem” — tow. M. Łukowicz.
11. ? ! ?
12. „Bilecik miłosny” — krotowidła w 1 akcie.

—: Początek o godz. 6'30. —:

Jak oszukano Bank Gospodarstwa Krajowego

W ostatnich dwóch dniach szeroko omawiano dzieje jednej pożyczki, od której pobrał dr. Kolnik 10 procent miesięcznie.

W ub. piątek zeznawał prof. Tyrowicz, który żyrował weksle swego szwagra Walkowicza, dzierżawcy folwarku w Basiówce. Pożyczył on bowiem 300 dol. w Banku Wzaj. Kred., weksli jednak nie wykupił, wobec tego prof. Tyrowicz zmuszony był

Do naszych gospodyń!

Przesyłajcie pytania w sprawach kulinarnych!

W dzisiejszych ciężkich czasach, nieodzowną rzeczą jest ekonomia społeczna, a więc zużytkowanie środków żywnościowych, odpowiednio do celów pokarmowych. Rozrzutność i nieumiejętne użytkowanie produktów, wytwarza obojętną społeczność.

Niejednokrotnie nasze gospoście ze sfer pracujących, znajdują się w przykrych sytuacjach ugotowania obiadu dla męża i dzieci jak najsmaczniej i najtaniej. Przykra ta sytuacja potęguje się jeszcze więcej, przy wypadku ugoszczenia kogoś obiadem lub kolacją.

Ponieważ zaś wiadomości kulinarne nasza gospość posiada bardzo ograniczone lub też zaczerpnięte od pierwszej lepszej sąsiadki, a w końcu z różnych podręczników używa wiele produktów zgoła niepotrzebnych i nieodpowiednich, marnując towar i potrawę.

Dziwić się temu absolutnie nie możemy, gdyż po wojnie światowej nie mamy odpowiednich szkół kształcących pokolenie żeńskie, które dorasta na żony dla mas pracujących.

Wszystkie potrawy powinny być przez oszczędną i rozumną gospość odpowiednio przyrządzone. Iluż to mężów, nie chcąc robić przykrości żonie, która przygotowała niesmaczną lub zepsutą potrawę wymijająco stara się ukryć swe niezadowolenie, czekając sposobności wyjścia na miasto i nakarmienia w restauracji żołądka.

Chcąc w części zabezpieczyć nasze gospoście od podobnych wypadków, co tydzień w dziale „Wiadomości kulinarne” podawać będę praktyczne wiadomości o przyrządzaniu potraw. Ażeby zainteresować ogół czytelników „Dziennika Ludowego” i dać możność wszystkim nauczenia się bezpłatnego przyrządzania wszystkich potraw, ciast, ciastek i napojów, zimnych i gorących, urządzam

łańcuch pytań o wiadomości kulinarne.

Odpowiadać będę na każde pytanie praktycznie i rzeczowo.

Każdego tygodnia prócz pytań i odpowiedzi podawać będę wiadomości ogólne z życia praktycznego i ekonomicznego.

Pytanie ma być przesłane bez nazwiska, wystarczająco krótko, lub literą. W odpowiedzi zainteresowany czytelnik pod tymi samymi znakami, otrzyma odpowiedź zadowalniającą.

ROSÓŁ POLSKI.

Na rosół powinno wybierać się mięso wołowe. Mięso wołowe jest dobre, gdy ma wygląd ja-

sno-czerwony, powłoka tłuszczu powinna być z lekka żółtawą. Mięso z krowy jest twarde i im starsza krowa, tem dłużej trzeba je gotować. Mięso z buchaja lub starej krowy ma kolor brązowo-czerwony, a powłoka tłuszczu jest żółta.

Dostatecznem brać na rosół mięsa na 4 lub 5 osób — 1 kg. Dobrze jest ugotować rosół z dodatkiem kawałka kurcy lub cielęciny. Powszechnie utarte zdanie, że najlepszy rosół jest z tak zw. łojówki lub rozbefu, nie wytrzyma żadnej krytyki. Mięso to nadaje się na befsztyk i rumsztyk, lub rozbef, a nigdy na rosół. Najlepszym mięsem rosółowem jest przednia część wołu, prócz karku i grzbietu, zaś na pieczenie tylna część. Ponieważ nasi rzeźnicy najchętniej starają się pozbyć kości wmawiając w kupujących, że rosół najlepszy z rozbefu, czy tak zwanej łojówki.

Samo przyrządzenie rosółu jest niezbyt kłopotliwym zajęciem, a przyrządza się je następująco: Do naczynia kładziemy mięso dobrze wymyte i nalewamy je zimną wodą. Gdy się dobrze zagotuje wyjmujemy mięso widelcem, kładziemy do zimnej wody, obmywamy starannie i po wymyciu kładziemy z powrotem do ciepłego naczynia, zaś wodę, w której mięso się gotowało, zalewamy trochę zimną wodą i gdy się ustoi (męty pójda na dno) zlewamy do mięsa i zaczynamy gotować na wolnym ogniu. Czynimy to, gdyż najwięcej smaku i pożywnych ciał znajduje się w szumach, które przez gospoście bywają zbierane i łącznie z tłuszczem wyrzucane.

Gdy się mięso zagotuje, powtórnie, kładziemy oczyszczone i wymyte 2 marchwie, 2 pietruszki, kawałek seleru, pół pora i cebulę przypieczoną i zakolorowaną na czarno, kawałek włoskiej kapusty, parę ziarneczek pieprzu czarnego i angielskiego ziela, mały kawałek imbiru, pół grzybka suszonego, szczyptę cukru i łyżkę soli kuchennej. Wszystko to zalane powinno być 2 litrami wody.

Po półtora lub dwugodzinnem gotowaniu jest rosół gotowy, czysty i smaczny.

Do rosółu dodaje się różne makarony, kluski, kasze, grzanki, knedle, pierożki i złożone dodatki.

Tak przyrządzony rosół będzie ekonomiczny, pożywny i smaczny.

Przesyłajcie więc zapytania w jakiegokolwiek kwestji kulinarnej do redakcji „Dziennika Ludowego” z dopiskiem na kopercie: „Wiadomości kulinarne”. Na pytania Wasze znajdziecie odpowiedź w każdej niedzielę i święto.

W. Bawarski.

Rozmaitości ze świata.

KLUB 100 KILOWYCH.

Członkowie słynnego paryskiego „Klubu 100 kilo” uczcili rocznicę swego istnienia wesółym bankietem.

W obecnej chwili klub liczy 60 członków, ważących razem przeszło osiem ton.

Regulamin wymaga od członków klubu:

- 1) waga co najmniej 100 kilo,
- 2) dobry apetyt,
- 3) zdrowy żołądek.

Obecny prezes towarzystwa, Sutti, z zawodu kucharz, jest najgrubszym człowiekiem we Francji. Sutti z dumą opowiada, iż waży około 200 kilo.

CUKIER Z POWIETRZA.

Znakomity chemik francuski Berthelot, znany z wielu odkryć naukowych, postawił tezę, iż najbliższym podarkiem, jaki złoży nauka ludzkości, będzie cukier czerpany z powietrza. Prof. Berthelot pracuje od szeregu lat nad biologią roślin. Wiadomą jest rzeczą, iż rośliny czerpią z powietrza dwutlenek węgla i przemieniają go na skrobię. Ta prawda natchnęła prof. B. do obserwacji życia roślinnego i podpatrywania tajemnic przemiany powietrza w odżywczą materię. Obserwacje te doprowadziły uczonego do stwierdzenia, iż dwutlenek węgla zmienia się pod wpływem promieni ultrafioletowych w skrobię, z tej zaś można wyprodukować cukier. Doświadczenia prof. Berthelota postąpiły już tak daleko, iż zapowiada on wytworzenie cukru z powietrza w laboratorium chemicznym.

KIEDY TRZEBA SIĘ ZENIĆ.

Moralizatorzy twierdzą, iż wczesne wstanie i wczesne ożenienie nikomu nie zaszkodziło, nawołują więc młodzież do wstępowania w związki małżeńskie.

Innego jednak jest zdania znany biolog monachijski, prof. T. Heinze, który na podstawie długich naukowych obserwacji doszedł do wniosku, iż młodzi rodzice wydają na świat słabe dzieci.

Wedle prof. Heinzego, mężczyzna się powinien żenić między 35—45 rokiem życia, natomiast kobieta nie powinna wychodzić za mąż przed ukończeniem 25 lat.

Prof. Heinze powołuje się na argumenty historyczne, iż wszyscy niemal wielcy ludzie pochodzą od rodziców, którzy w chwili przyjścia na świat dziecka zbliżali się do czterdziestki lub ją przekroczyli.

WALKA Z ŻEBRACTWEM W TURCJI.

Władze tureckie podjęły energiczną walkę z żebractwem.

Policja w Konstantynopolu i w innych miastach otrzymała polecenie zatrzymywania wszystkich żebraków i włóczęgów, którzy będą poddawani badaniu lekarskiemu celem stwierdzenia, czy są zdolni lub też niezdolni do pracy.

Żebracy naprawdę niedołężni, chorzy, kalecy, będą powierzeni rodzinom lub umieszczeni w szpitalach i przytułkach, ci zaś, którzy są zdolni do pracy — zmuszeni będą do wykonywania robót publicznych.

Tę kampanję przeciwko żebractwu podjęto na skutek zastraszającego wzrostu ilości żebraków, którzy utworzyli nawet własną organizację.

Ten syndykat żebraczy uchwalił nawet minimalną jałmużnę, którą wolno przyjmować... Ta minimalna taksa miała wynosić 2 i pół piastra.

ROSLINY BAKTERJOBÓJCZE.

Ostatnimi czasy fabrykanci mebli wyścieleń i siedzeń zajęli się gorliwie doświadczeniami nad sporządzaniem takiego materiału do wyściełania poduszek, któryby nie pozwolił bakterjom szkodliwym szerzyć się w tym materiale.

I oto okazało się, że istotnie woń niektórych roślin posiada własność zabijania bakterij.

Tak np. woń koniczyny ma zabijać bakterje w ciągu 35 minut. Wyciąg z cynamonu ma niszczyć bakterje tyfusu w ciągu 12 minut. Również woń tymianku i geranium ma być zabójczą dla bakterij. Przez dodanie więc tych roślin do wyścieleń poduszek meblowych można otrzymać poduszki bez bakterij.

Co powinniśmy wiedzieć o durze plamistym.

Co pewien czas czytamy w komunikatach fizykalnych o pojedynczych wypadkach duru osutkowego w Małopolsce. W jesieni zanotowano kilka wypadków we Lwowie, a ostatnio w okolicy Mościsk i Rawy Ruskiej. Nie od rzeczy więc będzie zaznajomić czytelników z drogami szerzenia się choroby i metodami walki z nią.

Tak silnie grasujący u nas w czasie wojny światowej i po jej ukończeniu tyfus plamisty zwany też **durkiem osutkowym**, zawleczony został do nas przez wojska rosyjskie. Od tego czasu zagnieżdżył się w niektórych miejscowościach Małopolski i przeszedł z formy epidemicznej w endemiczną. Przed niespełna dwoma laty stwierdzono w okolicy Krynicy ponad 100 wypadków zachorowań, a przybyły do nas specjalnie w celu studjowania tej nagłej epidemii bakterjolog berliński prof. Kuczyński omal, że nie przepłacił życiem tej naukowej ciekawości.

Cóż wywołuje dur osutkowy i w jaki sposób przychodzi do infekcji? Na pierwsze pytanie medycyna nie może jeszcze dzisiaj dać pewnej odpowiedzi. Sposób zakażenia jednak znamy na pewno. Otóż zwyczajna wesz odzieżowa przenosi krew, a tem samem i powodując jego zakażenie. Mniej więcej tydzień po zakażeniu występują objawy duru pod postacią wysokiej nieznanej zarazki z ciałowjaka chorego na zdrowego, gorączki, silnego bólu głowy i kończyn, oraz charakterystycznej wysypki plamistej — stąd nazwa tej choroby.

A teraz słów kilka o roznośniku duru plamistego t. j. wesz i o ustrzeżeniu się przed zakażeniem. Jak już zaznaczyłem, chorobę tę przenosi jedynie wesz odzieżowa, a więc ta, która niejako zamieszkuje odzież: ubranie lub bieliznę, lub też pościel. Bo inndwa ro-

daje t. j. wesz głowowa i zamieszkująca części stromu (oby gnieźdzą się w okolicach włusionych ciała) nie wchodzi tutaj zupełnie w rachubę. Lekarze badający zachowanie się tej wesz odzieżowej twierdzą, że nie tylko przelazi z człowieka na człowieka, ale nawet przeskakuje z łóżka na łóżko. Jak wiemy, spotkać ją można u ludzi biednych, mieszkających w norach i lepiankach, co we wschodniej Europie, pożoga wojenną zniszczonej nie należy do rzadkości. Jest ona też nierozłączną towarzyszką włóczęgów i mieszkańców wysokich gór. Wogóle powiedzieć o niej można, że im gorsze warunki higieniczne, tem większa racja jej bytu. Tem samem — wszelkie środki prowadzące do podniesienia higieny i mieszkań i mieszkańców — prowadzą do niszczenia roznośnika duru plamistego. Dlatego należy mieszkania często wietrzyć, zwłaszcza porą zimową, kiedy nasilenie duru osutkowego jest największe. Po drugie: należy pościel często trzepać i wietrzyć, a nie mniej często zmieniać. Derki należy w podejrzanych wypadkach prasować gorącym żelazkiem, także ubrania zawszawione, zwłaszcza przepasowane dobrze szwy, gdzie znajdują się całe gniazda. Bieliznę zaś wygotować należy w szczelnie zamkniętem naczyniu. Wszy bowiem giną w wysokiej temperaturze a wraz z niemi gnidy, z których następnie wszy się wylęgają. Mieszkanie zawszawione należy często ługiem zmywać i biec, a mieszkańców gruntownie kąpać. Gdy po takiej gruntownej, a prostej dezynfekcji ludzi i ich mieszkań wytypujemy wszy — wyczerpiemy niemal wszystkie sposoby walki z durkiem osutkowym.

Dr. G.

Łańcuch prasowy

z okazji 10-cio lecia.

Wezwany przez tow. K. Z. składam na fundusz prasowy „Dziennika Ludowego” zł. 5— i wzywam wszystkich towarzyszy partyjnych, zasiadających z ramienia P. P. S. w Radzie Przybocznej do solidarnego złożenia odpowiednich kwot na ten sam cel, jak również tow. Zielińskiego Kazimierza.

Jan Cyganik.

Wezwany składam 5 zł. na fundusz prasowy i wzywam ttow.: Antoniego Rudnickiego, zawiadowcę odlewni i Hüttera Piotra do złożenia odpowiednich kwot.

Całka.

Wezwany przez tow. Czajkowską składam na fundusz prasowy „Dziennika Ludowego” zł. 5— i wzywam następujących towarzyszy do złożenia odpowiednich kwot: 1) Jan Stolarz, Kasa Chorych, Borysław; 2) Stanisław Maślany; 3) Władysław Pęczak; 4) Stanisław Pęczak; 5) Marjan Habeniuk; 6) Jan Paziuk; 7) Henryk Borek; 8) Konstanty Lenczuk; 9) Józef Biesiadcki; 10) Antoni Krzywohłow; 11) Józefa Krzywohłówna; 12) Antoni Krzos, wszyscy (od 2 do 12) zamieszkali: Ratoczyn-Popiele ad Borysław i 13) Jan Magierski, wiertacz, Ratoczyn-Popiele ad Borysław! Kazimierz Radecki, Borysław.

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 17 lutego 1929 r.

20 OFIAR MROZU zgłosiło się wczoraj w Pogotowiu ratunkowym w celach zmienienia opatrunków.

Poza tem udzielono pomocy Stefanowi Hładunowi, który w czasie potrącenia autem doznał licznych kontuzji.

Z CZARNEJ LISTY. Wczoraj oskarżono w policji za pobieranie paskarskich cen za opał Hermana Rothmana, właściciela składu opału przy ul. Janowskiej 10, Izraela Reislera przy ul. Starozakonnej 11 i Meilecha Kahanego, przy ul. Kotłarskiej 2. Pierwszy z nich był już 3 razy karany za lichwę opałow.

Poza tem wygotowała policja 34 skarg na kamieniczników za nieoczyszczanie chodników, 3 za brak dzwonek w bramach domów, 4 za lichwę towarową i wiele innych.

ZNÓW TOMBAKOWE OSZUSTWO. W policji zgłosił się wczoraj Michał Skambora, zam. przy ul. Królowej Jadwigi 1. 6 i podał, że w czasie gdy przechodził przez pl. Rzeźni, natknął się na dwóch osobników, którzy w podstępny sposób wyłudziili od niego 25 zł., wręczając mu tombakowy łańcuszek jako złoty.

Mozes Finger, zam. przy ul. Lwowskiej 1. 5, został aresztowany za tombakowe oszustwo na szkodę Gustawa Kudłatego.

ROZTARGNIONY RZEZIMIESZEK. A. Chłopił, zam. przy ul. Murarskiej 12, przeżył niemiłą przygodę, bawiąc na obiedzie w mleczarni Asztabskiego. Tam bowiem jakiś rzezimieszek ubrał się w jego czarne futro, podbite wieńskimi nутrjami, wartości 800 zł., pozostawiając swój stary zniszczony raglan brązowego koloru. W kieszeni tego okrycia nicpoń zapewne przez rozłaznienie pozostawił świadectwo zwolnienia z więzienia śledczego na nazwisko Juliana Para. Wobec tego powiadomiona o tem policja ma ułatwione zadanie odszukania złodzieja.

KRADZIEŻ CZAPKI W BIURZE PODATKOWEM MAGISTRATU. Marek Schebaum, zam. przy ul. Błonnej 1. 8, doniósł policji, że w czasie gdy bawił w biurze podatkowym Magistratu, skradziono mu z kieszeni czapkę selskinową, wartości 250 zł.

PONAD 3 TYSIĄCE HERBAT wydano wczoraj w Pogotowiu ratunkowym. Głównie korzystali biedacy, zamieszkujący III dzielnicę, którzy omijają inne lokale harbaciane, gdyż pobierają tam po 5 groszy od szklanki herbaty. Widocznie i ta drobna kwota waży na szali budżetu nędzarzy.

ZNÓW 4 POŻARY WE LWOWIE. Wczoraj po północy wezwano straż pożarną do realności pod l. 72 w Zniesieniu, gdzie z powodu wadliwej budowy komina zapaliła się ścianka drewniana.

W realności przy ul. Listopada 1. 17, Marjan Kolankowski, odmrażając rury wodociągowe, spowodował zapalenie się ścianki drewnianej w mieszkaniu M. Galacińskiego.

W mieszkaniu Aleksandry Strzeleckiej, przy ul. Leona Sapiehy 1. 15, zapaliła się również ścianka drewniana z powodu wadliwej budowy komina.

Wczorajem zapaliło się drzewo, złożone za piecem, w mieszkaniu Teofila Schrejbera, przy ul. Łukasińskiego 1. 4. We wszystkich wypadkach straż pożarna ogień zlokalizowała i ugasiła.

CZYJA MASZYNA DO PISANIA I UBRANIE?

W czasie rewizji w mieszkaniach blatników zakwestjonowała policja większą ilość ubrań męskich, pochodzących z kradzieży, oraz maszynę do pisania marki „Ideal” i 2 patefony. Rzeczy te poszkodowani mogą agnoskować i odebrać w Wydziale śledczym PP.

NIE MIELI SZCZĘŚCIA... 23-letni Franciszek Paduch, oraz matka jego Julia zostali aresztowani za kradzież popełnioną na szkodę właściciela dóbr Cieńskiego.

Jako sprawców kradzieży na szkodę kupca M. Rosnera aresztowała policja Jana Kuberniaka, oraz Edwarda Machnickiego, który ma na sumieniu napad rabunkowy na szkodę kupca Horowitza. W czasie rewizji znaleziono u aresztowanych szereg przedmiotów pochodzących z tej kradzieży. — Los ich podzielił Herman Szubert, który nabył część rzeczy pochodzących z tej kradzieży.

Do „ula” dostał się również Karol Hendzel, którego przytrzymał na kradzieży węgla kolejowego.

Z KRONIKI POLICYJNEJ. W pociągu zdążającym do Stanisławowa przytrzymał Franciszka Prokowicza za fałszywą grę w trzy karty. Spryciarza odstawiono do aresztu. Był on już kilkakrotnie karany za podobne sprawki.

Za kryty nierząd osadzono w areszcie Julję Zamierkową, za włóczęgostwo zaś Jana Lepiękę i Jadwigę Jaworską.

WIZYTY NIEPROSZONYCH GOŚCI. Jacyś niepoje dostali się do mieszkania Zygmunta Terleckiego przy ul. Zofji 1. 56, skąd skradli 2 kilmy, cnotnik i zegara, wartości 600 zł.

Nieznani sprawcy złożyli również „wizytę” w mieszkaniu Zofji Borówny przy ul. Ujejskiego 1. 8 b, gdzie skradli większą ilość rzeczy nieustalonej na razie wartości, gdyż poszkodowana wyjechała ze Lwowa. Równocześnie ci sami złodzieje skradli na szkodę Karola Miczałika garderobę, wartości 120 zł.

Repertuar kin lwowskich.

KOPERNIK: „Carewicz”, Zapolskiej — Iwan Petrowicz.

MARYSIENKA: „Carewicz”, Zapolskiej — Iwan Petrowicz.

APOLLO: Iwan Mozzuchin jako „Tajny Kurjer”.

LEW: „Romans Panny Opolskiej”.

COLOSSEUM: „Dramat w Moulin Rouge”.

PALACE: „Grobowiec wielkiej miłości”.

FATAMORGANA: „Kobiety na śliskiej drodze”.

CASINO: „Harold Lloyd, nieporaczek”.

GRAŻYNA: „Wjera Mircewa”.

CHIMERA: „Robert i Bertrand”.

PASAŻ: Harry Pell „Panika”.

LUNA: „Branża czerwonego woda”.

PAN: „Człowiek z autem”.

GAZA: „Błękitne noce”.

UCIECHA: „Cassanova”.

Wykłady Uniwersytetu Ludowego i T. U. R. we Lwowie.

Niedziela, 17. dm. godz. 4:30 pop., Stow. „Praca” Rynek 8. I. p., tow. B. Skalak: „Historyczne pamiątki naszego kraju” z przeżroczami.

Poniedziałek, 18. bm. godz. 7-ma wiecz., „Ognisko” Drukarzy, Piekarska 18, I. p., tow. M. Hankiewicz: „Socjalizm a państwo”.

Poniedziałek, 18. bm. godz. 7-ma wiecz., Zw. Zaw. Kolarzy, Gródecka 69, tow. B. Skalak: „Anglia na przełomie” z przeżroczami.

Wtorek, 19. bm. godz. 7-ma punktualnie, lokal Uniwersytetu Ludowego, Bourlarka 5., Kurs historii walk społecznych.

Wtorek, 19. bm. godz. 6-ta wiecz., Zw. Zaw. Budowlanych, Ossolińskich 10, II. p., tow. dr. T. Tapkowski: „O Sądach Pracy”.

Literatura, nauka i sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO.

Niedziela o 3-ciej pop. „Marja Stuart”.

Niedziela o 7:30 „Jedna jedyna noc”.

Poniedziałek o 7:30 „Borys Godunów”.

—o—

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Niedziela o 7:30 „Murzyn Warszawski”.

Poniedziałek o 7:30 „Murzyn Warszawski”.

—o—

UKRAIŃSKI TEATR KOOPERATYWNY

sala Łysenki, ul. Szaszkiewiczza 5, dyr. J. Stądnik

Niedziela o 3 pop. „Oj ne chody Hryciu”.

Niedziela o 7:30 „Orfeusz w piekle”.

—o—

TEATRY MIEJSKIE. Dziś w Teatrze Wielkim, popołudniu o godz. 3-ciej, po cenach znacznie niższych dramat Fr. Schillera „Marja Stuart” z p. Barwińską w roli tytułowej.

Wieczorem o godz. 7:30 operetka: „Jedna jedyna noc”.

„Borys Godunów”, dramat muzyczny M. Mussorgskiego powtórzony będzie jutro w poniedziałek po raz drugi. Świetna interpretacja artystyczno-wokalna tej opery, pod kierunkiem reżyserskim Aleksandra Uchachanowa, świetne kierownictwo muzyczne kapelmistrza J. Leszczyńskiego, oraz piękne dekoracje, zapewniają jej długotrwałe powodzenie.

Teatr Mały powtarza dziś i dni następnych komedję A. Stojmiskiego: „Murzyn Warszawski”. Wyborny dowcip i satyra, oraz doskonała reprezentacja artystyczna „Murzyna Warszawskiego” nie pozwolą zapewne długo tej wybornej komedji zejść z repertuaru.

Komunikaty.

POSIEDZENIE KOMITETU REDAKCYJNEGO „DZIENNIKA LUDOWEGO” odbędzie się w poniedziałek dnia 18. lutego b. r. o godz. 5:30 wieczorem w lokalu przy ul. Sykstuskiej 21. Na posiedzenie to zaprasza się następujących towarzyszy: Żelazkiewicza, Chrystowskiego, Całkę, Zakrzewskiego, Majewskiego i Laskowskiego.

POSIEDZENIE SEKCJI KOBIET P. P. S. odbędzie się w poniedziałek, 18. dm. o godz. 7-mej wieczór w mieszkaniu Muszki Drobutowej przy ul. Szeptyckich 1. 7 (ganek na lewo). — Sprawy d. ważne.

Muszka Drobutowa, przewodnicząca.

WZYWAM dzieci niżej wymienionych, które były zapisane na „Gwiazdkę” a nieotrzymały swoich darów by zechciały się zgłaszać codziennie od godz. 8-ej do 9-ej rano i od godz. 5-ej do 6-ej wieczór przy ul. Szeptyckiej 1. 7, I. p. (lewy ganek) u tow. Drobutowej do dnia 20. lutego włącznie, mianowicie: Gunczyńska, Wabicka, Hawryszko, Zubel, Górnik; Iwańczuk, Łogocki, Bała, Świdziński, Tomaszko; Feduk; Hryczuk.

W razie nie odebrania, dary będą rozdane siarotom.

Ze sportu.

W niedzielę, dnia 17. lutego odbędą się zawody o Narciarskie mistrzostwo Lwowa.

W niedzielę, 17. b. m. dalszy ciąg zawodów ciężkoatletycznych, urządzanych staraniem I. Klubu ciężkoatletycznego im. Zbyszka Cyganiewicza. Zawody te, o czym zresztą już donosiliśmy zapowiadają się nader ciekawie i imponująco.

Potrzeba i konieczność reformowania sportu w kierunku masowości, zaczyna być już rozumianą przez najszerze masy klasy pracującej. Oto I. Lwowski ciężkoatletyczny Klub im. Zbyszka Cyganiewicza zgłosił swoje przystąpienie do Zw. Rob. Stow. Sportowych.

Kącik gospodarczy.

Kapuśniak.

Kilogram mięsa wieprzowego lub wołowego, gotować z włoszczyzną pół godziny, dodać potem pół kilo kapusty kwaszonej, jedną cebulę i gotować razem z mięsem przez 2 godziny. Przed wydaniem zaprawić mąką z wodą, dodać kilka kropel Maggi’ego przyprawy do smaku i zagotować. Podaje się kartofelki ze słoniną.

Z ruchu zawodowego.

DO ZARZĄDÓW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH WE LWOWIE! W piątek dnia 22. lutego b. r. w lokalu przy ul. Sykstuskiej 21 o godz. 6'30 wieczorem odbędzie się posiedzenie delegatów do Komitetu Gospodarczego „Dziennika Ludowego”.

Uprasza się Zarządy Związków o niezawodne wysłanie delegatów w myśl ostatniego okólnika.

POSIEDZENIE WYDZIAŁU WYKONAWCZEGO RADY ZW. ZAW. odbędzie się w. poniedziałek 18. b. m. o godz. 6'30 wieczór przy ul. Ossolińskich l. 8, II. p.

Upraszam o bezwzględne przybycie tow. ze względu na bardzo ważne sprawy.

Władysław Laskowski, przewodniczący.

ZAW. ZW. ROBOTN. STOLARSKICH „ZGODA” ul. Pieszka 2, zawiadamia wszystkich członków, że dnia 17. lutego b. r. o godz. 10-tej przedpołudniem odbędzie się przedwyborcze zgromadzenie.

Obecność wszystkich członków konieczna.

Zarząd.

ZWIĄZEK ROBOTNIKÓW BUDOWLANYCH W POLSCE (Oddział Kałarzy — Lwów) zawiadamia, że dnia 17. lutego o godz. 10-tej przedpołudniem w sali własnej przy ul. Zielonej 7 odbędzie się

ZWYCZAJNE DOROCZNE WALNE ZEBRANIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego zebrania.
- 2) Sprawozdanie Zarządu.
- 3) Sprawozdanie kasowe.
- 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi.
- 5) Wybór nowego Zarządu.
- 6) Wnioski.

W razie małej ilości członków powyż wymienione zebranie z tym samym porządkiem odbędzie się o godz. 11-tej bez względu na ilość członków.

Zarząd.

—o—

OGŁOSZENIA.

Automaty gry zreczności

„Bajazzo” i t. p. sprzedaje i wypożycza na dogodnych warunkach „ESLA” Bielsko.

Oddział Lwów ul. Kościuszki 1 a
Telefon 12—99.

Dr. D. GROSS

POWOJENNA ODBUDOWA i PRZEBUDOWA GOSPODARCZA POLSKI

Cena Zł. 1'20

POLECA

KSIEGARNIA LUDOWA
Lwów, Szajnochy 2.

Perlmuttera Ultramaryna

jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny białej i celów malarskich. Odznaczona na wystawach w Brukseli, Medjolanie i Paryżu złotymi medalami. Wszędzie do nabycia

Bacność!

Bacność!

Skład starego żelaza

BUNDA Lwów, Brygidzka, boczna ul. Karnej — Kupuje metal i stare żelazo. Placę najwyższe ceny.

Młoda matka

nie może mieć doświadczenia starszej kobiety.

Jeśli w rodzinie, mąż lub dzieci są anemiczni, przebyli chorobę lub są nerwowi, wtedy zaleca się używać:

HAEMATOGEN UKO

który jest skutecznym środkiem krwiotwórczym i wzmacniającym.

Sprzedają apteki i drogerje.

LEW TROCKI

PRAWDA

o Rosji Sowieckiej

Cena 15 Zł.

Sądy Pracy

Cena 2'40

poleca

Księgarnia Ludowa

Lwów,

Szajnochy 2.

Zamienie pokój z kuchnią (w okolicy techniki) na dwa pokoje z kuchnią, najchętniej z komfortem. — Zgłoszenia do Adm. Dziennika pod „Większa dopłata”.

OSŁABIENIE BLEDNICE LECZY HEMOGEN oryginalny tylko z firmą KLAWE

Sprzedaż na dogodne spłaty

Maszyny do szycia
Gramofony
Rowery
Wirówki mleczone

i części składowe tychże, przybory do krawiectw i robót ręcznych. Własny warsztat napraw.

Aleksander Malimon i Ska

Spółka z ogr. odpow.

Lwów, ul. Wałowa 11 a.

Konkuroję nie tylko cenami, lecz towarami doborowym
OTOMANY 55 zł. Fotele do skład. 48 zł. Materace od 33 zł. Łóżka patentowe, Narzuty, Kapy i t. p. poleca
E. HAGLER Lwów, Sobieskiego 21. Za gotówkę i na spłaty od 5 zł.

Prof. Irving Fisher — Dr. Eugeniusz Fisk

Skarbiec Zdrowia i Życia

PRZEKŁAD Z ANGIELSKIEGO

TRESC:

Znaczenie powietrza i wody. — Jak mieszkać. — Jak ubierać się. — Pożywienie: ilość i jakość pokarmu. — Równowaga składników pożywienia. — Główne zasady regulowania wagi. — Trucizny zewnętrzne. O alkoholu i tytoniu. — Higjena zębów, dziąseł, jamy ustnej. — Praca, zabawa a odpoczynek. — O głębokim oddychaniu. — Higjena ćwiczeń cielesnych. Higjena nerwów umysłu. Higjena publiczna. Eugenika.

Stron 446, 40 ilustracji, tablic i wykresów.

Cena tylko 9 zł. 50 gr.

Trwała, ozdobna oprawa

Jedyny ściśle naukowy, wyczerpujący a dostępny dla każdego laika zbiór reguł, jak żyć, aby być zdrowym.

Dzieło to jest polecone przez M. S. W. Departament Służby Zdrowia L. 5631/27 z dnia 27 grudnia 1927 r.

Do nabycia w KSIEGARNI LUDOWEJ przy ul. Szajnochy L. 2.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz mm. 1 szpalt. (szer. 40 mm.) za tekstem — 15 gr. Nadesłane 40 gr. (szer. 80 mm.) po kronice 55 gr., w tekście (kronika, repertuar) 70 gr., na pierwszej str. 80 gr, drobne ogłoszenia zwykłe za słowo 8 gr., kupno i sprzedaż 10 gr. Cała stronica 800 zł., pół str. 150 zł. Ogłoszenia zamiejscowe o 25% drożej, zagr. o 50%.